

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනය

7 වන කලාපය 3/4

1986 ජූලි දෙසැම්බර්

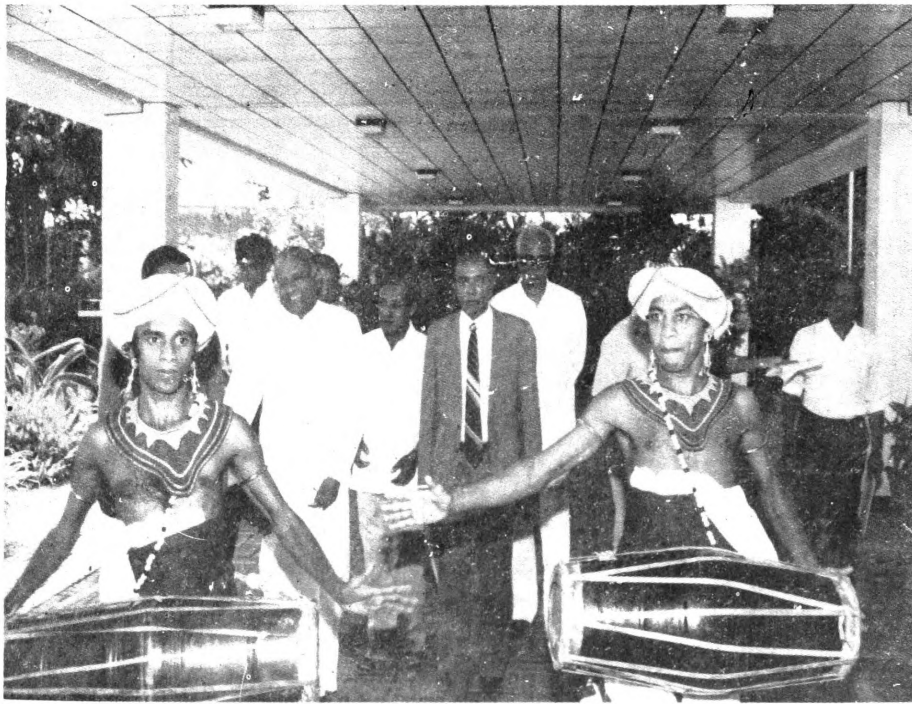
පටුන

- කතු වැකිය 1-3
- ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය 4-8
- மானாவர் கல்வி வளர்ச்சிக்கு பாடசாலை நூலகங்கள் பங்களிப்பு 9-11
- Catalogue of the Main Library University of Peradeniya - Sri Lanka 12-17
- පුවත් ලුහුඬින් 19
- ප්‍රකාශන අයිතියේ ඓතිහාසික වර්ධනය - කෙටි සමාලෝචනයක් 20-22
- User Friendly Features in Computerized Information System - A Case Study 23-32
- ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාප්තිය - නව ග්‍රන්ථ 35-38

අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංකය

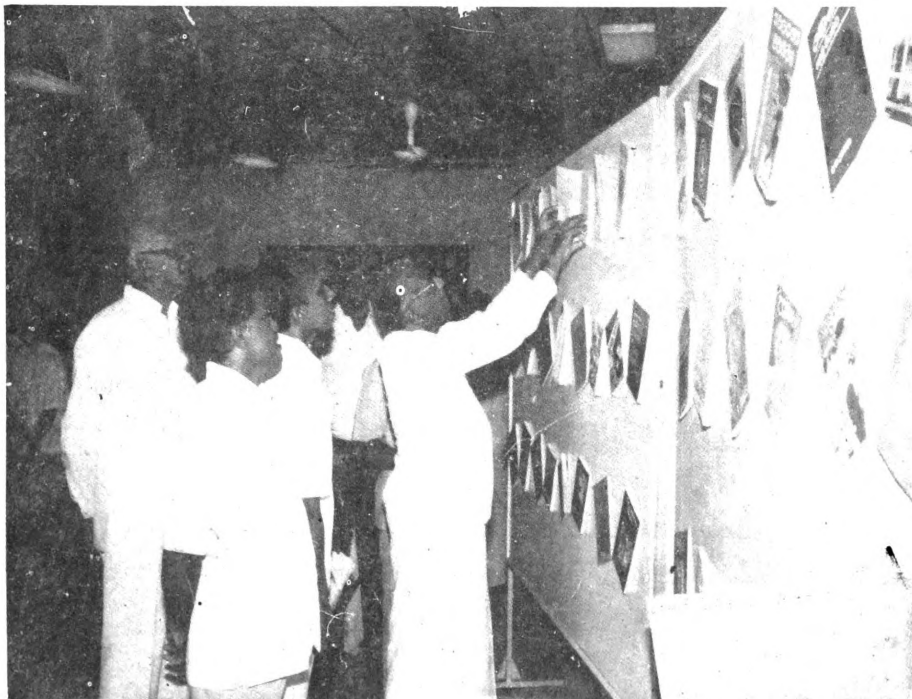
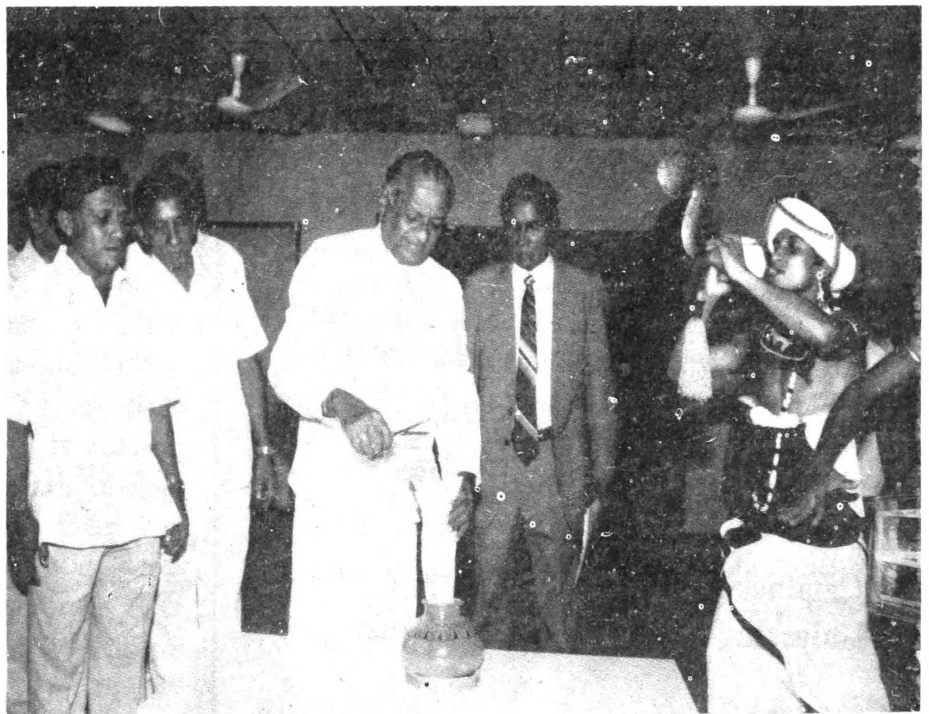
මෙරට ප්‍රකාශයට පත් වන පොත් පිළිබඳව අන්තර් ජාතික වශයෙන් ප්‍රචාරයක් නොමැතිකම නිසා දේශීය පොත් පත් විදේශයන්හි අලෙවි වීම බෙහෙවින් සීමාවී තිබේ. ලෝකයේ චෙතක් රටවල පළවන පොත් පිළිබඳ තොරතුරු ජර්මනියේ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක තොරතුරු පිළිබඳ මධ්‍යස්ථානයකදී පරිගණක යන්ත්‍රවලට ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව එම තොරතුරු ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ලබාගැනීමට හැකිවී තිබේ.

අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක ක්‍රමය (ISBN) ලංකාවේ ප්‍රකාශයට පත් වන පොත් සඳහාද, භාවිත කිරීම මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක නොවීම නිසා මෙරට ප්‍රකාශකයින් විසින් පළ කරනු ලබන පොත්වලට ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රචාරයක් ලැබී නොමැත. මෙරට පොත් විදේශයන්හි අලෙවි වීම සීමාවී තිබීමෙන් අප රටේ ප්‍රකාශකයින්ගේ පොත් අලෙවියට ඇති වී තිබෙන බාධක අඩුකරලීමේ අදහසින් අන්තර්ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශයට පත්වන ග්‍රන්ථ සඳහාද භාවිතා කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය 1983 අවසන් භාගයේදී මූලික කටයුතු

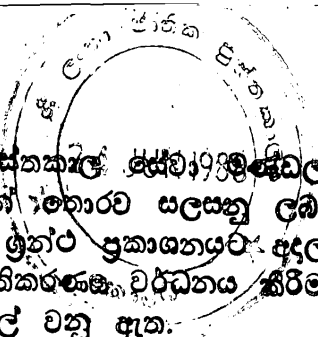

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ පළකළ නව ග්‍රන්ථ 175 ක් එළිදැක්වීම නිමිත්තෙන් 1986 ජූලි 22 වැනිදා ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේදී ලේඛක පාඨක, ප්‍රකාශක සුභද්‍ර හමුවක් පැවැත්විණි. එහි ප්‍රධාන අමුත්තා වශයෙන් පැමිණි අධ්‍යාපන සේවා හා පුනරුත්ථාපන ඇමති ලයනල් ජයතිලක මහතා මණ්ඩලයේ සභාපති සුගුණදාස අතුකෝරාල මහතා විසින් පිළිගනු ලැබ මහල් බෙර හඬ මැද කැඳවා ගෙන එන ලදී. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් අමරසිංහ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ උපාලි අමරසිරි, මාණ්ඩලීය සාමාජික දයාචාංශ ජයබොධි, ආර්. එ. ධර්මසේන සහ එච්. පී. සිරිවර්ධන යන මහත්වරුද මෙහි වෙති.

ව්‍යාපෘතිය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නව ග්‍රන්ථ ප්‍රදර්ශනයක්ද එහිදී පැවැත්විණි. ඇමතිතුමා පුත් කළසක තැබූ පොල් මලක් පුබුදුවාලීමෙන් ප්‍රදර්ශනය විවෘත කළ අවස්ථාව

පොත් ප්‍රදර්ශනය විවෘත කිරීමෙන් අනතුරුව ලයනල් ජයතිලක මහතා එහි තබා තිබුණු පොත් අතරට මැදිවී.....

අරඹන ලදුව, 1986 ජූලි මස 17 වෙනි දින මෙම ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සමත් විය.

මේ මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශයට පත්වන පොත පත සඳහා ප්‍රමිති අංක ලබාදෙනු ලබන අතර, එම අංක ප්‍රකාශකවරුන් විසින් ප්‍රසිද්ධ කරනු ලබන ග්‍රන්ථවල සඳහන් කළ යුතු වේ. එසේ අංක යෙදූ පොත් පත් පිළිබඳව ප්‍රකාශයට පත්වූ රට, ප්‍රකාශක කර්තෘ, ග්‍රන්ථ නාමය, සංස්කරණය ආදී වශයෙන් විස්තර ජර්මනියේ බර්ලින් නුවර පිහිටි අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේදී පරිගණක යන්ත්‍රවලට ඇතුළත් කර, ඒ මගින් ලොවෙහි සියලුම පො වෙළඳුන්, පුස්තකාලයාදි-පකීන් සහ වෙනත් අයට එම තොරතුරු බෙදාහරිනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ තොරතුරු මෙවැනි ව්‍යාපෘතියකට ඇතුළත් කිරීම ජාතික ප්‍රකාශන හා වෙළඳ කටයුතු වලට අතිශයින් ප්‍රයෝජන වත් වන බව කීමට පුළුවන.

අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති අංක ක්‍රමය ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය ලෙස, ජර්මනියේ පිහිටි අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංක ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය තෝරා ගැනීම ගැන අපට සතුටුවිය හැක. මෙරට ප්‍රකාශකයින් හට සිය ප්‍රකාශන සඳහා ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ

අංක ලබාදීම ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය විසින් කිසිදු අයකිරීමකින් තොරව සලසනු ලබන සේවාවකි. ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනයට අදාල ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක ප්‍රමිතිකරණ වර්ධනය කිරීමට මෙම අංක ක්‍රමය ඉවහල් වනු ඇත.

ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සංවිධානයේ අංක 2108 දරන නිර්දේශය අනුව අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංකය (ISBN) මගින් කිසියම් ප්‍රකාශකයකු විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ ග්‍රන්ථයක් හෝ එකී ග්‍රන්ථයේ සංස්කරණයක් හඳුනා ගැනීමට හැකිවන අතර, එහි අංකය යෙදිය හැක්කේ එම ග්‍රන්ථයට හෝ එහි සංස්කරණයට පමණි. මේ නිසා කිසියම් ග්‍රන්ථයකට දෙනු ලබන අංකයක් මොනම හේතුවක් නිසා වත් වෙනත් ග්‍රන්ථයකට දීමක් කිසිසේත් සිදු නොවන බැවින්, නිවැරදිව ග්‍රන්ථයක් හඳුනාගැනීමට මින් හැකියාවක් ලැබේ. එහෙයින් වෘත්තීයමය වශයෙන් පොත් ඇණවුම් කිරීම, සුවිකරණය, අන්තර් පුස්තකාල බැහැරදීම්, ජාතික සහ ජාත්‍යන්තර ග්‍රන්ථ විඥානාත්මක දත්ත පදනම් ගවේෂණය, තොග පාලනය ආදී පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු වලදීද අන්තර් ජාතික ප්‍රමිති ග්‍රන්ථ අංකය පුස්තකාලයාදි-පකීන් ඇතුළු වෘත්තීයමය කාර්ය මණ්ඩලයට බෙහෙවින් ප්‍රයෝජනවත් වන මෙවලමකි.

පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ මාණ්ඩලීය සාමාජිකයෝ

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ මාණ්ඩලීය සාමාජිකයන් වශයෙන් පහත සඳහන් අය පත් කරනු ලැබ සිටිති.

සුගුණදාස අතුකෝරාල මහතා — සභාපති

ආර්. ඒ. ධර්මසේන මහතා — ගරු අධ්‍යාපන සේවා ඇමති-තුමාගේ පෞද්ගලික ලේකම්.

දයාවංශ ජයකොඩි මහතා — දයාවංශ ජයකොඩි සමාගමේ කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ.

එච්. පී. සිරිවර්ධන මහතා — ලංකා සංචාරක මණ්ඩලයේ සභාපති.

ආචාර්ය ටී. කාරියවසම් මහත්මිය — අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ආචාර්ය ඩබ්ලිව්. ඩී. වෙසුම්පෙරුම මහතා — ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ

එච්. පී. විජේසිංහ මහතා — පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්.

පී. බී. චේරගොඩ මහතා-කර්මාන්ත හා විද්‍යා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම්.

ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය

රටවල පවත්නා තත්ත්ව මත සිදුවන්නක් බව ද එලෙසින් ම පැහැදිලි ය.

ඕනෑ ම රටක දේශීය පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තය කෙරෙහි බලපාන සාධක පහත දැක්වෙන අයුරින් සඳහන් කළ හැකි යැයි මම අදහස් කරමි. ඒවා නම්,

හෙත්වි සමරනායක

කළමනාකරු,
ප්‍රකාශන අංශය,
සීමාසහිත ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් සමාගම

අන්තර්ජාතික ශාස්ත්‍රීය පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමයේ මූලිකත්වයෙන් සමස්ත ඉන්දීය පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමය මඟින් සංවිධානය කරන ලද පසුගිය ද නවදිල්ලියේ පැවැත්වුණු ආසියානු සහ පැසිපික් ශාස්ත්‍රීය පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සම්මන්ත්‍රණයේ තේමාව වූයේ ද ප්‍රකාශනවල විශ්ව සුලභතාව හා ඒ සම්බන්ධයෙන් පැන නැඟී ඇති ගැටලුය. ඒ වන විට උක්ත අන්තර්ජාතික ප්‍රකාශන සංගමයේ මූලිකත්වයෙන් මෙම තේමාව මත ම සම්මන්ත්‍රණ කිහිපයක් කලාපීය වශයෙන් පවත්වා තිබුණි. එම සම්මන්ත්‍රණයේ දී පැහැදිලිවුණු එක් කරුණක් නම්, ප්‍රකාශන අන්තර්ජාතික වශයෙන් සුලභ කිරීම පිළිබඳ ගැටලු රාශියකට සමස්තයක් වශයෙන් සියලු ම රටවල ප්‍රකාශකයන්ට මුහුණදීමට සිදු වී ඇති බව ය.

මෙම ලිපියේ අරමුණ ප්‍රකාශන සුලභ කිරීම අරඹයා ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ වර්තමාන තත්ත්වය කෙතෙක් දුරට බලපාන්නේ ද යන ප්‍රශ්නය සාකච්ඡා කිරීම ය. එසේ වුව ද දිල්ලි සම්මන්ත්‍රණයේ දී සාකච්ඡා වුණු කරුණු කිහිපයක් ද ලිපිය අවසානයේ සඳහන් කිරීමට මම අදහස් කරමි. මා එසේ කරන්නේ මේ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශකයන් දරන අදහස් ඔබගේ ද සැලකිල්ලට යොමු කරනු පිණිස ය.

දිල්ලි සම්මන්ත්‍රණයේ දී ප්‍රකාශනවල සුලභතාව කෙරේ බලපාන ප්‍රධාන කරුණු දෙකක් ලෙස හඳුනා ගත්තේ දේශීය පොත් කර්මාන්තය කෙරෙහි බලපාන ඒ ඒ රටවල පවත්නා විවිධ තත්ත්ව සහ පොත පත පිළිබඳ තොරතුරු පාඨකයා වෙත ගෙන යාමේ දී මුහුණ දෙන්නට සිදුවන දුෂ්කරතා ය.

පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ වර්ධනය හෝ වැටීම ප්‍රකාශනවල විශ්ව සුලභතාව කෙරේ බලපාන ප්‍රධාන කරුණක් සේ විශේෂයෙන් සඳහන් කිරීම අවශ්‍ය නො වේ. අනෙක් අතට, දේශීය පොත් කර්මාන්තයේ වර්ධනය හෝ වැටීම ඒ ඒ

1. සංවිධානාත්මක පොත් ප්‍රකාශන ආයතන
2. පොත් කර්මාන්තය වෙනුවෙන් කෙරෙන ප්‍රාග්ධන ආයෝජන
3. ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ විවිධ අංශ සඳහා යෙදවිය හැකි පලපුරුදු ශ්‍රමික සංඛ්‍යාව
4. ප්‍රකාශනයට පත් කළ යුතු කෘතීවල සුලභතාව
5. පොත් නිෂ්පාදන පිරිවැය
6. පොත් වෙළෙඳ පොළ.

ඉහත දක්වන ලද සාධක ප්‍රකාශන කර්මාන්තය කෙරේ බලපාන්නේ කෙසේද හා ඒ සම්බන්ධයෙන් ලංකාවේ පවත්නා තත්ත්වය කුමක් ද යන්න ලුහුඬින් සාකච්ඡා කරමු.

1. සංවිධානාත්මක පොත් ප්‍රකාශන ආයතන

පොත් ප්‍රකාශනය යන්න කිසියම් කතුවරයකු විසින් ලියා සකස් කරන ලද අත්පිටපතක් තම මුදල් යොදවා මුද්‍රණය කර බෙදාහැරීමේ කාර්යයට පමණක් සීමාවන්නක් නො වේ. ඊට වැඩි වගකීම් සම්භාරයක් ප්‍රකාශකයා කර මත පැටවී ඇත. ජාතියේ සාමාජික, ආගමික, සංස්කෘතික, අධ්‍යාපනික, ආර්ථික හා දේශපාලන පසුබිම මත පිහිටා රටේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වූ පොතපත තෝරාගෙන පළ කිරීම, ඒ ඒ අවශ්‍යතා පදනම් කරගෙන අවශ්‍ය පොතපත සකස් කරවා පළ කිරීම, පාඨක අවශ්‍යතා දැන හඳුනා ගෙන ඒ අවශ්‍යතා සපුරෙන ආකාරයේ පත පොත ප්‍රකාශ කිරීම වැනි වගකීම් රාශියක් ප්‍රකාශකයා සතු වෙයි. සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටක ඇති සීමිත සම්පත්වලින් උපරිම ප්‍රයෝජනයක් ගත හැක්කේ ද එවැනි සංවිධානාත්මක හා වගකීම් භාරය ගැන අවබෝධයක් ඇති ප්‍රකාශකයකුට පමණි.

මේ වගකීම් ඉටු කිරීමට ප්‍රකාශකයින්ට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් ඇත. ඉන් පළමුවැන්න නම් ප්‍රකාශකයා වෙත ලැබෙන අත්පිටපත් හොඳින් සමීක්ෂණය කොට තෝරාගත් කෘති පමණක් පළ කිරීම ය. අනෙක් ක්‍රමය නම්, රටේ අවශ්‍යතාවන්ට අනුව සුදුසු යැයි අදහස් කරන පොත පත ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන් ලවා පිළියෙළ කරවා ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම ය. මේ කාර්යය උදෙසා ප්‍රකාශන

ආයතනයක ප්‍රවීණ ප්‍රධාන සංස්කාරකවරයෙකු සිටිය යුතු අතර ඔහුගේ කාර්යයට සහාය විය හැකි හා ඔහුට උපදෙස් දිය හැකි ප්‍රවීණ සංස්කාරක මණ්ඩලයක් තිබිය යුතු ය.

අනෙක් අතට තෝරාගත් කෘති හොඳ නිමාවකින් යුතුව මුද්‍රණය කරවා ගැනීමේ කාර්යය ද ප්‍රකාශකයා සතු තවත් වගකීමකි. ප්‍රකාශයට පත් කළ පොතපත අලෙවිය හා ප්‍රචාරය කිරීම ප්‍රකාශකයා සතු අනෙක් වගකීමයි. මේ අනුව සංවිධානය වූ පොත් ප්‍රකාශන ආයතනයක පහත සඳහන් අංශ තිබිය යුතු අතර ම, ඒ සඳහා ප්‍රවීණ කාර්ය මණ්ඩලයක් ද සිටිය යුතු වේ.

1. ප්‍රවීණ ප්‍රධාන සංස්කාරක

2. අත්පිටපත් තෝරා ගැනීම, රටේ අවශ්‍යතා අනුව සකස්විය යුතු පොත් පිළිබඳ ප්‍රධාන සංස්කාරකවරයාට උපදෙස් දීම, අත්පිටපත් සංස්කරණය කිරීම, අත්පිටපත් පිටපත් සංස්කරණ කිරීම (Copy editing) පොත් සැලසුම් කරුවාට හා විත්‍ර ශිල්පීන්ට උපදෙස් දීම, මුද්‍රණය පිළිබඳ පරිච්ඡේද ඇති හා පොත් සැලසුම් කිරීම, පොත් විත්‍ර සකස් කිරීම, මුද්‍රණ ශිල්පීය ක්‍රම හා ඒ පිළිබඳ දැනුමක් ඇති සංස්කාරක මණ්ඩලයක් තිබීම.

3. නිරවද්‍ය ලෙස රෝදපත් කියවීමේ හැකියාව ඇති මුද්‍රණ ශිල්පීය ක්‍රම හා විධි පිළිබඳ මනා දැනීමක් ඇති ප්‍රවීණතාවයෙන් යුත් නිෂ්පාදන අංශයක් තිබීම.

4. පොත්ටල ඇතුළත විත්‍ර, පිටකවර විත්‍ර හා ඇතුළත නිමාව ගැන අධ්‍යයනයක් ඇති ප්‍රවීණතාවයෙන් යුත් සමන්විත පොත් සැලසුම් අංශයක් තිබීම.

5. පොත් අලෙවිය හා ප්‍රචාරණ අංශයක් තිබීම.

මෙවැනි අංශ සම්පූර්ණ හා සංවිධානාත්මක ප්‍රකාශක ආයතන ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට නැත. පොත් කර්මාන්තය ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සාර්ථක ව පවත්වාගෙන ගිය හැකි ව්‍යාපාරයක් නො වන හෙයින් එවැනි සංවිධානාත්මක ප්‍රකාශක ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාම නිරර්ථක වැයවේ. මෙම උනන්දුවෙන් අවසාන ප්‍රතිඵලය, අන්තර්ගතය, නිමාව, සැලසුම ආදී අංශ සියල්ල ම සැලකූ විට "හොඳ පොතක්" පළ කිරීමේ හැකියාව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශකයන්ට නොමැති වීම ය.

2. පොත් කර්මාන්තය කෙරෙහි යෙදවිය හැකි ප්‍රාග්ධනය

අනෙකුත් ව්‍යාපාර හා සසඳන විට, පොත් කර්මාන්තය සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් නො වන හෙයින් මේ කාර්යය වෙනුවෙන් ආයෝජනය කෙරෙන්නේ සංසන්දනාත්මක ව ඉතා සුළු ප්‍රාග්ධනයකි. මෙය කර්මාන්තයේ නිෂ්පාදනය මත රඳා පවතින ලෙස පැහැදිලි ව පෙනී යයි. ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය අඩුවීමට හේතුව පැහැදිලි කිරීම පිණිස එක් නිසැකක් ගැන පමණක් සාකච්ඡා කිරීම ප්‍රමාණවත් යයි මම ඇහස් කරමි. සාමාන්‍යයෙන් ව්‍යාපාරික ආයතනයක් තම ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තොග මිල දී ගැනීමේ දී මිල දී ගන්නේ හෝ නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී නිෂ්පාදනය කරන්නේ හෝ වාර්ෂික අලෙවිය සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රමාණයක් පමණ ය. පොත් ප්‍රකාශනයේ දී එලෙස වාර්ෂික අවශ්‍යතාව පමණක් නිෂ්පාදනය කිරීම කළ නො හැකි කාර්යයකි. අවම වශයෙන් වර්ෂ තුනක තොගය හෝ එක්වර නිෂ්පාදනය කළ යුතු ම වේ. එක් වර්ෂයක් තුළ පොතක් අලෙවි කළ හැකි පිටපත් ගණන 500ක් බව ප්‍රකාශකයා හොඳින් දැන සිටිය ද එම පොතක් පිටපත් 500ක් පමණක් මුද්‍රණය කිරීම ඔහුට කළ නොහැකි ය. ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය අධික වීම එයට හේතු වේ. පොතට අලෙවි කළ හැකි මිලක් නියම කිරීම පිණිස අවම වශයෙන් පිටපත් 1500ක් හෝ මුද්‍රණය කිරීමට ප්‍රකාශකයාට සිදුවේ. අනෙක් අතට, මුද්‍රණය කළ පිටපත් සියල්ල ම විකිණි අවසාන වූ පසු ඉන් ලැබෙන ලාභය ද ඉතා සුළු ය. ලැබෙන ලාභය ආයෝජනය කළ ප්‍රාග්ධනය හා සසඳන විට සියයට 15ක් - 20ක් අතර ගණනකි. මුළු පිරිවැටුම හා සැසඳුව හොත් එය සියයට 5ත් 7-ත් අතර ගණනක් වේ. මෙම සුළු ලාභය ලැබෙන්නේ ආයෝජනය කර වර්ෂ තුනකට අධික කාලයක් ගතවීමෙන් පසු ව හෙයින් කිසිම ව්‍යාපාරිකයෙක් පොත් කර්මාන්තය උදෙසා ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනයක් ආයෝජනය කිරීමට පෙළඹේ යයි සිතිය නො හැකි ය.

පොත් කර්මාන්තය සඳහා කෙරෙන ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ආයෝජකයාට දරන්නට සිදුවන අවදානම ද මෙහි දී සැලකිල්ලට ගත යුතු ය. ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයේ පතක යෝධයකු ලෙස සැලකෙන ජෝර්ජ් ඇලන් සහ අන්විත් සමාගමේ ශ්‍රීමත් ස්ටැන්ලි අන්විත් තම Truth about Publishing ග්‍රන්ථයේ සඳහන් කරන අන්දමට ප්‍රකාශකයකුට තමා ප්‍රකාශයට පත් කරන සෑම පොත් 10කින්ම 5ක් වර්ෂ තුනක් අවසානයේ කඩදසි පල්ස් සෑදීම පිණිස කඩදසි කර්මාන්ත ගැලාව දෙන යැවීමට සිදු වේ. පොත් කර්මාන්තය උදෙසා කරන ආයෝජනයේ දී

දැරීමට සිදුවන අවදානමේ ප්‍රමාණය මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

පළපුරුදු ශ්‍රමිකයන්

ඉහතින් සඳහන් කළ අයුරින් සාර්ථක පොත් ප්‍රකාශක ආයතනයක් පවත්වාගෙන යාමට නම් පළපුරුදු ශ්‍රමික කණ්ඩායමක් අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. ප්‍රධාන සංස්කාරක සංස්කාරකවරු හා පිටපත් සංස්කාරක වරු සැලසුම්කරුවන්, විත්‍ර ශිල්පීන් හා අලෙවි හා ප්‍රචාරණ ප්‍රවීණයෝ ප්‍රකාශන ආයතනයකට අවශ්‍ය ශ්‍රමික කණ්ඩායමකට අයත් වෙති. ඒ ඒ අංශ සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමිකයන් පුහුණු කිරීමේ ඉඩප්‍රස්තා ශ්‍රී ලංකාවේ නැති අතර, එවැනි ශ්‍රමිකයන් පුහුණු කිරීමේ ආයතනයක් ද අප රටේ දක්නට නැත. අනෙක් අතට, රැකියා විරලතාව නිසා මේ කාර්යයට පුහුණුවක් ලබා ගැනීමට උනන්දුවක් දක්වන්නෝ ද විරල ය.

ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු කෘති

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනය අතර ඇති සාක්ෂරතා ප්‍රතිශතය, උගතුන්ගේ සංඛ්‍යාව, අධ්‍යාපනික පසුබිම ආදී කරුණු සලකා බලන විට, ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු කෘති පිළිබඳ විභයක් ලංකාවේ දක්නට ඇතැයි සිතිය නො හැකි ය. විවිධ විෂයයන් යටතේ ලියැවුණු ප්‍රකාශයට සුදුසු යැයි නිර්දේශ ලත් පර්යේෂණාත්මක කෘති රාශියක් අත්පිටපත් වශයෙන් නොයෙකුත් පුස්තකාලවල ඇති බව ප්‍රකාශකයකු වශයෙන් මම දනිමි. එහෙත් අලෙවිය හා ප්‍රචාරණය පිළිබඳව පවතින දුෂ්කරතාත්, ප්‍රමාණවත් පමණින් ප්‍රාග්ධන ආයෝජනයක් පොත් කර්මාන්තය වෙනුවෙන් නො යෙදෙන නිසාත් එවැනි පොතපත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම දුෂ්කර වී ඇත.

අනෙක් අතට, රටට අවශ්‍ය පොත පත සකස් කර ගැනීමට ලංකාවේ ප්‍රකාශකයන්ට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා බොහෝය. අවශ්‍ය ඕනෑ ම විෂයයක් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය මට්ටමකට පොත්පත් ලිවීමට හැකි උගත්තු අපට සිටිති. එහෙත් ප්‍රකාශකයන් සතුව ඇති ප්‍රාග්ධනය සීමාසහිත වීම නිසා එවැනි තර්තව්‍යයකට වුව ද අත පෙවීමට ඔවුන්ට හැකියා වක් නැත.

නිෂ්පාදන පිරිවැය

නිෂ්පාදන පිරිවැය දෙයාකාරයකින් පොත් ප්‍රකාශනය කෙරේ බලපා ඇති බව පැහැදිලි ව පෙනී යයි. කඩදැසි, තීන්ත, යන්ත්‍ර සූත්‍ර හා මුද්‍රණ ශ්‍රමික ගාස්තු අධික වීම නිසා නිෂ්පාදන පිරිවැය අධික වීම එක්

ආකාරයකින් පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයට බාධක යක් ව පවතී. අනෙක් අතට නිෂ්පාදන වියදම් අධික වීම නිසා ස්වභාවයෙන් ම ඉතා සුළු ප්‍රමාණයේ වූ වෙළඳ පළක් උදෙසා සංසන්දනාත්මක ව ඉතා අඩු පිටපත් සංඛ්‍යාවක් මුද්‍රණය කිරීමෙන් පොත්වල ඒකක පිරිවැය අධික වීම ය.

දියුණු ප්‍රකාශන කර්මාන්තයක් පවතින බටහිර රටවල ද ඉන්දියාව, සිංගප්පූරුව වැනි ආසියාතික රටවල ද ප්‍රකාශකයන් පොත් මිල කරන්නේ පොතේ ඒකක පිරිවැය මෙන් පස් ගුණයක මිලකට ය. විශාල පිටපත් සංඛ්‍යාවක් මුද්‍රණය කැරෙන හෙයින් ද පොතක ඒකක පිරිවැය අවමය දක්වා අඩු වන හෙයින් ද, පස් ගුණයක මිලකට නියම කරනු ලැබුව ද එම මිල පායකයාට ඔරොත්තු දිය නොහැකි තරම් මිලක් වන්නේ නැත. ලංකාවේ පොත් මුද්‍රණය සඳහා අවශ්‍ය වන අමු ද්‍රව්‍ය මිල හා ශ්‍රමික ගාස්තු අධික වන අතර, වෙළඳ පළ සීමාසහිත වෙළඳ පළක් වීම හේතුවෙන් මුද්‍රණය කළ හැකි පිටපත් සංඛ්‍යාව ද අවමය දක්වා අඩු වී ඇත.

මේ හේතුව නිසා ඒකක පිරිවැය ද අධික වන අතර පොතක මිල නියම කිරීමේ දී ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය මෙන් තුන් ගුණයක හෝ හතර ගුණයක මිලකට හැර ඊට වැඩි මිලකට මිල කිරීමට අපට නො හැකි ය. අලෙවි හා ප්‍රචාරණය වියදම් ද, බිම් හා ගොඩනැගිලි කුලී ද වැටුප් හා අනෙකුත් පිරිවැය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අවධියක දී පොත් ප්‍රකාශන ව්‍යාපාරය කෙසේ වත් කරගෙන යා නොහැකි බව මෙයින් පැහැදිලි විය යුතු ය. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රකාශකයන් ගෙන් පොත් මිල කිරීමේ අනුපාතය ගැන වෙනත් රටවල ප්‍රකාශකයන් දැඩි විමර්ශනක් පළ කරන බව බොහෝ විට අපට අත්දැකීමට සිදු වී ඇත. ඔවුන් විස්මය පළ කරන්නේ පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තය තවදුරටත් ලංකාවේ පැවතීම ගැන ය. එක් අතෙකින් එය විස්මයජනක කරුණකි. අද ක්‍රියාත්මක වශයෙන් පොත් ප්‍රකාශන කාර්යයේ යෙදෙන පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ ගණන තිහකටත් අඩු ගණනක් බව ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ සංගමය මගින් මැන දී පළ කරන ලද පොත් ප්‍රකාශකයන්ගේ නාමාවලියකින් පැහැදිලි වේ. ඒ අතරින් වැඩි ප්‍රමාණයක් කර්තෘ-ප්‍රකාශක තත්ත්වයෙන් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයට පිවිසි ආයතන වන අතර, සමහර ආයතන තවමත් ඒ තත්ත්වයේ ම පවතී. මීට දශක කිහිපයකට පෙර පැවති ප්‍රකාශන ආයතන සියයට අනුවක් පමණ දැන් පොත් ප්‍රකාශන ක්ෂේත්‍රයෙන් බැහැර වී ඇති බව මැනවින් පැහැදිලි කරුණකි.

අලෙවිය හා ප්‍රචාරණය

මේ යටතේ පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමු කළ යුතු වේ.

1. වෙළෙඳ වට්ටම
2. දැන්වීම් ගාස්තු
3. තැපැල් ගාස්තු

වෙළෙඳ වට්ටම

අද පවතින වෙළෙඳ වට්ටම් ප්‍රමාණ අනුව, ප්‍රකාශකයකු විසින් පොත් බෙදා හරින්නන්ට සියයට 25 සිට 40 දක්වා වෙළෙඳ වට්ටමක් ගෙවිය යුතුව ඇත. බෙදා හරින්නා විසින් සිල්ලර පොත් වෙළෙඳ සැල්-වලට සියයට 20ක වට්ටමක් වෙන් කළ යුතුව ඇත. යම්කිසි හෙයකින් පොත් ප්‍රකාශකයා කර්තෘ-ප්‍රකාශක තත්ත්වයේ තැනැත්තෙක් වී නම්, බෙදා හරින්නා සියයට 45ක වට්ටමක් ඉල්ලා සිටින අවස්ථා ඇත. මා මුලින් සඳහන් කළ ශ්‍රමික ගාස්තු බිම් හා ගොඩනැගිලි බදු කුලී, ප්‍රවාහන ගාස්තු අධික වීම නිසා එවැනි අධික වෙළෙඳ වට්ටමක් නො ගෙන පොත් බෙදා හැරීමේ කටයුත්ත නිසි ලෙස කිරීම අපහසුයි. අනෙක් අතට, වෙනත් බොහෝ රටවල ප්‍රකාශකයන් සියයට 50 දක්වා වූ වෙළෙඳ වට්ටමක් පොත් වෙනුවෙන් ලබා ගන්නා බව ද සඳහන් කළ යුතු ය. විශේෂයෙන් ම, Paper back වර්ගයේ පොත් සඳහා සියයට 55ක වට්ටමක් වෙන් කරන අවස්ථා ද දක්නට ඇත. අධික වට්ටමක් ගෙවිය යුතු වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රකාශකයන් උත්සාහ ගන්නේ බෙදා හරින්නන්ගේ සේවය ලබා නො ගෙන තම පොත් විකුණා ගැනීමට ය. පොත් ප්‍රචාරණයට එය බාධකයක් බව සඳහන් කළ යුතු ය.

වෙළෙඳ දැන්වීම්

පොත් ප්‍රචාරණයේ දී පුවත්පත් දැන්වීම් වල හා වෙනත් ජනමාධ්‍යවල පිහිටි ලබා ගැනීමට ප්‍රකාශකයාට සිදු වෙයි. කොලම් තුනේ සෙ. මී. 10ක දැන්වීමක් පත්‍රයේ පළ කිරීමට වැය කළ යුතු ගාස්තුව දෙස බැලීමෙන් ප්‍රචාරණය සඳහා දරන්නට සිදුවන වියදම ගැන වැටහීමක් ඇති කර ගත හැකි ය. එවැනි දැන්වීමක් දිනපතා පත්‍රයක වරක් පළ කිරීම උදෙසා රු. 1260!-ක් ද සතිපතා පත්‍රයක පළ කිරීම සඳහා 2160!-ද ගෙවීමට සිදුවේ. බොහෝ විට පොත් පිළිබඳ දැන්වීම් පළ නො වන්නේ මේ අධික ගාස්තු ක්‍රමය හේතුවෙනි. අනෙක් ජන මාධ්‍යයන් වන ගුවන් විදුලිය හා රූපවාහිනිය මගින් පොත් ප්‍රචාරය කිරීම ගැන සිත් යොමු කිරීමට ඉඩක් නො තබන තරමින් ඒවායේ දැන්වීම් ගාස්තු අධික ය.

පුස්තකාල ප්‍රචාරණය

තැපැල් ගාස්තු

පොත් අලෙවි කිරීමට වඩා වෙනත් පාරිභෝගික උපයෝගික භාණ්ඩ අලෙවිය ලාබදයක හෙයින් ප්‍රාදේශීය නගරවල ඇති පොත් වෙළෙඳ සල් ගණන ඉතා ම අඩු ය. නොඑසේ නම්, පොත් වෙළෙඳ සල් ඇත්තේ ම නැත. එවැනි වාතාවරණයක දී තැපැල් මාර්ගය පොත් වෙළෙඳාමට හොඳ මහක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. එහෙත් අධික තැපැල් ගාස්තු ඊට ද බාධකයක් ව පවතී. රුපියල් 2/-ක මිලකට අලෙවි කළ පොතක් තැපැල් මගින් ගෙන්වා ගැනීමට රු. 6.75ක පමණ තැපැල් ගාස්තු ගෙවූ පාඨකයන් ගැන මම පෞද්ගලික ව ම දැනිමි. මීට හේතුව වී ඇත්තේ වෙනත් රටවල මෙන් මෙ රටෙහි පොත් තැපැල් ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නො වීම ය.

වෙළෙඳ පොළ

ශීඝ්‍රයෙන් පිරිහෙන වෙළෙඳ පොළ ප්‍රකාශන කර්මාන්තයේ දියුණුවට තවත් බාධකයක් ලෙස දක්විය හැකි ය. දැනට දශක දෙකකට පමණ පෙර අප ආයතනය විසින් පිළියෙළ කරන ලද පොත් වෙළෙඳුන්ගේ නාමාවලියේ තුන් සියයකට අධික පොත් වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාවක් ඇතුළත් වී තිබුණි. නමුත් දැන් එම සංඛ්‍යාව 70ක් පමණ දක්වා අඩුවී ඇත. පොත් වෙළෙඳ සල් දැන් දැන් ප්‍රධාන නගර-වලට පමණක් සීමා වී ඇත. ඒවායේ ද පොත් විකිණීම කෙරෙන්නේ ඉතා මද වශයෙනි. පොත් ප්‍රදර්ශනය කිරීම සඳහා බොහෝ පොත් වෙළෙඳුන් වෙන් කර ඇත්තේ වෙළෙඳ සැලෙහි ඇති අල්මාරි එකක් හෝ දෙකක් පමණ ය. හොඳ වෙළෙඳාමක් ඇති රෙදිපිළි හෝ වෙනත් අලෙවි භාණ්ඩ විකිණීමට ඒ ඉඩ ප්‍රමාණය යෙදවීම ඔවුනට ප්‍රයෝජනවත් ය.

පසුගිය කාලයේ සමහර වෙළෙඳ සල් හිමියන් පොත් වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයේ යෙදුණේ වර්ෂයේ මුල් මාස කිහිපය තුළ පමණකි. ඒ පාසල් පොත් ඉල්ලුම නිසා ය. මෙවැනි පොත් වෙළෙඳ සල් දැන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ ම නැත.

මහජන පුස්තකාල, පාසල් පුස්තකාල හා වෙනත් ආයතනික පුස්තකාල ප්‍රකාශකයන්ට හොඳ වෙළෙඳ පොළකි. එහෙත් පාසල් පුස්තකාල, මහජන පුස්තකාල හා අනෙකුත් ආයතනික පුස්තකාල සඳහා අවශ්‍ය පොත් මිල දී ගැනීමට තරම් ප්‍රමාණවත් මුදලක් වෙන් කෙරෙන්නේ ද යන්න ගැන අදහස් දැක්වීමට මම බලාපොරොත්තු නොවෙමි.

ඉහත සඳහන් කරන ලද තත්ත්ව යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තය පවත්වාගෙන යාම අසීරු බවට පත්වීගෙන යන බව පෙන්වා

දිය යුතුය. කර්තෘ ප්‍රකාශක මට්ටමින් ප්‍රකාශයට පත් වන පොත් ප්‍රමාණය තරමකින් වැඩිවීම නිසා පසුගිය අවුරුදු දෙක තුළ ප්‍රකාශයට පත් වූ පොත් ගණන ඊට පෙර වර්ෂවල දී ප්‍රකාශ වූ පොත් ගණනට වඩා වැඩි බවක් පෙනුණු කලද එය පොත් ප්‍රකාශණ කර්මාන්තයේ දියුණුවක් ලෙස සැලකිය නො හැකිය.

පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තයට උදව් ඇති මෙම තත්ත්වය මහරච්චා ගත හැක්කේ රජයේ මැදිහත් වීමෙන් බව ප්‍රකාශකයන් ගේ හැඟීමයි. මේ අරභයා ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයන් ගේ සංගමය මගින් රජය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද සංදේශයක පහත සඳහන් ඉල්ලීම් අන්තර්ගත කරන ලදී.

1. පොත් ප්‍රකාශන කර්මාන්තය සංචාරක කර්මාන්තය මෙන් අනුමත කර්මාන්තයක් ලෙස පිළිගැනීම. සාමාන්‍යයෙන් අනුමත කර්මාන්තයකට හිමිවන ආයෝජන බදු සහන හා බදු විරාම ලබාදීමෙන් පොත් කර්මාන්තයට නව ආයෝජකයන් පෙළඹවීම. ඉන්දියාවේ ප්‍රකාශන කර්මාන්තය අද පවතින තත්ත්වයට දියුණු වී ඇත්තේ මෙවැනි දිරිගැන්වීම්වලින් බව පැහැදිලි ය.
2. කාර්මික දියුණුව ඇති කරලීම් වස් රාජ්‍ය බැංකු හා ණය දෙන ආයතනමගින් යන්ත්‍ර යුතු මිලදී ගැනීමට හා කර්මාන්ත ශාලා ඉදිකිරීමට දෙනු ලබන අඩු පොලී ණය සහනය.
3. පොත් මුද්‍රණය සඳහා පමණක් භාවිතා කළ හැකි සුදු කඩදාසි වර්ගයක් නිපදවා එය සහන මිලකට ලබාදීමට කටයුතු යෙදීම.
4. පුරස්කාරය වශයෙන් කතුවරුන් ලබන ආදායම් ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කිරීම.
5. පොත් මුද්‍රණය සඳහා අවශ්‍ය වන ආනයනික අමුද්‍රව්‍ය සඳහා තීරුගාස්තු හැකි පමණ අඩු කිරීම. දැනට සමහර අමුද්‍රව්‍ය සඳහා සියයට 80 ක පමණ තීරු බද්දක් අය කෙරේ.

පුස්තකාලයාධිපතින් හමුවේ මෙම ලිය ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ ලැබීම එක් අතකින් වාසනාවක් ලෙස සලකමි. ඒ මන්ද? කලක් තිස්සේ නොයෙකුත් බලධාරීන් හමුවේ ම විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යෝජනාවක් ඔබ හමුවේ ද තැබීමට මෙය අවස්ථාවක් කර ගත හැකි හෙයිනි. පුස්තකාලට බට පොත් මිල දී ගැනීමේ දී දැනට ඔබට මුහුණ දීමට ඇති දුෂ්කරතාව මුදල් පිළිබඳ දුෂ්කරතාවයයි. ප්‍රමාණවත් මුදලක් වෙන් කරවා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතු වෙන් අවශ්‍ය ම පොතකින් වුවත් මිලදී ගැනීමට හැකි වන්නේ පිටපත් එකක් හෝ දෙකක් පමණි.

හැම පුස්තකාලයක් විසින් ම පුස්තකාල සංවර්ධන භාර අරමුදලක් ආරම්භ කරන්නේ නම් එ මගින් මෙම ගැටලුව තරමක් දුරට හෝ මහරච්චා ගත හැකි යැයි මම අදහස් කරමි. ප්‍රදේශයේ දැනපතියන්ගෙන්, පුස්තකාලය පරිහරණය කරන පාඨකයන්ගෙන් මුදල් එකතු කිරීමෙන් යම්කිසි අරමුදලක් ගොඩ නගා ගත හැකි නම් එම මුදල ආයෝජනයෙන් ලැබෙන ලාභය හෝ පොලිය පුස්තකාල පොත් මිල දී ගැනීමට යෙදවිය හැකි ය. ගම්පොළ නගර සභා මහජන පුස්තකාලයේ එවැනි අරමුදලක් ආරම්භ කර ඇති බව මම පෞද්ගලික ව දනිමි. එම අරමුදල දැනට රුපියල් ලක්ෂය දක්වා වැඩි වී ඇති බව දැන ගන්නට ඇත. එම මුදල බැංකුවක ස්ථිර තැන්පතුවක් වශයෙන් තැන්පත් කිරීමෙන් වර්ෂයකට රුපියල් 18,000.00 හෝ 20,000.00ක් අතර පොලියක් ලැබේ. එහෙයින් පුස්තකාලයට පොත් මිල දී ගැනීම සඳහා වෙන් කරනු ලබන මුදල හා සලකන විට එම පොලී මුදල ප්‍රමාණවත් මුදලකි. පළාත් පාලන ආයතනයකට අනුබද්ධ හැම මහජන පුස්තකාලයකට ම මෙවැනි අරමුදලක් පිහිටුවීම අපහසු කාර්යයක් නො වනු ඇතැයි යනු මගේ හැඟීමයි.

අවසාන වශයෙන් මා කලින් සඳහන් කළ පරිදි දිල්ලි සම්මන්ත්‍රණයේ දී එළඹුණු නිගමන කිහිපයක් ඔබ හමුවේ තැබීමට අදහස් කරමි. මෙම නිගමන බොහෝමයක් ශාස්ත්‍රීය පොත්පත් ප්‍රකාශකයන් විසින් ගත් නිගමන හෙයින් ඒවා අදාළ එවැනි ශාස්ත්‍රීය පොත් ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් පමණක් විශ්වාසීය. එසේ වුව ද ඒවායේ කිසියම් ප්‍රයෝජනයක් ඔබට ද තිබිය හැකි ය. එම නිගමන නම් :

1. හැකි තරම් අඩුමිල පොත් නිෂ්පාදනය කිරීම. නිෂ්පාදන මිල අඩු කිරීමේ උපක්‍රමයක් වශයෙන් පෙන්වා දුන්නේ නවීන තාක්ෂණික මුද්‍රණ ක්‍රම උපයෝගී කර ගැනීමයි.
2. ප්‍රකාශකයන් අතර පොත්වල මිල පදනම මත පොත් හුවමාරු කර ගැනීමේ වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කිරීම.
3. කලාපීය වශයෙන් ඉන්ද්‍රෝමාසික පොත් නාමාවලියක් සැකසීම.
4. ඒ ඒ රටවල පොත් බෙදහරින්නන් අතර සහයෝගීතාවක් ප්‍රකාශකයන්ගේ මැදිහත්වීම මත ගොඩනගා ගැනීමට ඉඩ පුස්තා සැලසීම.
5. හවුල් ප්‍රකාශන ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීමට පියවර ගැනීම.

මේ ලිපියේ ඉදිරිපත් කර ඇති කරුණු පිළිබඳව හෝ පොත් ප්‍රකාශනය පිළිබඳ ව හෝ ඔබ දැන ගැනීමට සතුටු අමතර කරුණක් වෙතොත් තව දුරටත් සාකච්ඡා කිරීමට මා සතුටු බව ද සටහන් කරමින් මෙම ලිපිය සමාජක කරමි.

மாணவர் கல்வி வளர்ச்சிக்கு பாடசாலை

நூலகங்களின் பங்களிப்பு

எம். பி. எம். பைரூஸ்

தேசிய நூதனசாலை நூலக உதவி நூலகர்

ஒரு பாடசாலையின் இருதயம் அதன் நூல் நிலையம் தான். கவனமாகத் தெரிவு செய்யப்பட்டு நன்றாக உபயோகிக்கப்படும் நல்ல நூல்களை அந்த நூலகம் தன்னகத்தே கொண்டிருக்குமாயின், உண்மையில் அங்கேதான் கல்வி சிறப்பாக வளருமென்று உறுதியாகக் கூறமுடியும்."

றிச்சர்ட் லிவிங்ஸ்டன்

பாடசாலைகளில் நூலகங்கள் அமைப்பதன் அவசியம் கல்வித்துறையில் முன்னேற்றங்கண்டுள்ள மேல்நாடுகளிலும் கூட சமீபகாலத்தில்தான் உணரப்பட்டுள்ளது. மேலும் நூலகமானது கற்றலுக்கு மிகவும் சிறந்த சாதனமாகக் கொள்ளப்பட்டு, எல்லா நவீன பாடசாலைகளிலும் இன்றியமையாததோர் அங்கமாகத் திகழ்கின்றது. இவ்வகையில் இலங்கை போன்றநாடுகள் கடந்த பல ஆண்டுகளாக விழிப்புணர்ச்சியோடு, முயற்சிகள் பல செய்து வருகின்றன. ஆசிய நாடுகளின் நூலக வளர்ச்சிக்கு ஐக்கிய நாடுகள் கல்வி, விஞ்ஞான, கலாச்சாரத்தாபனத்தின் (UNESCO) பங்களிப்பு மகத்தானது.

கற்காலத்திலே, மனிதன் எழுதுவதற்கோ பேசுவதற்கோ அறியாத காலத்திலே சத்தம் சைகை மூலம் தொடர்பு கொண்டான். பின்னர் அது விருத்தியடைந்தது. உள்ளத்து உணர்ச்சிகளை வெளிக்காட்டுவதற்கு ஒலியை குறிப்பிட்ட எல்லைக்குள் பயன்படுத்துவதற்குக் கற்றுக் கொண்டான். பின் எழுத்துக்கள் உருவாகி செற்களாகி வசனங்கள் ஆகின. பிந்திய காலப்பகுதியில் அது குண இயல்புகளுக்கேற்ப பல்வேறு தொகுதிகளாகப் பிரிக்கப்பட்டது. பின்னர் இவை வாசகர்களின் நலனைக் கருத்திற் கொண்டு உள்ளத்துக் கருத்துக்களையும் சிந்தனைகளையும், அனுபவங்களையும் எழுதும்போது அவை நூல்களாகின.

கடந்த காலத்தில் வாழ்ந்துவிட்ட ஒருவன் எதிர்காலச் சமுதாயத்தில் வாழப்போகும் ஒருவனுக்கு தன் வாழ்நாளில் தேடிச் சேகரித்து விட்டுச்சென்ற செல்வங்கள் தான் நூல்கள். தான்வீழ்ந்துபட்ட பள்ளத்தில்தன் இனம் வீழ்ந்துவிடக் கூடாது என்று எண்ணும் ஒரு பரந்த சிந்தையிலிருந்து புறப்படுவன நூல்கள். சமுதாயத்தில வாழ்ந்தவன் முறையறிந்து உணருவன நூல்கள்.

ஒருவன் தான் படிக்க விரும்பும் நூல்களையெல்லாம் விலைக்கு வாங்கிப் படிப்பதென்றால் முடியாது. அவன் நூலகங்கள் மூலம் சிறிதும் பொருட்செலவின்றி படிக்க. இயக்காலத்தில் கல்வியை எங்கும் பரவச் செய்வதில் நூலகங்கள் பெரிதும் பயன்பட்டு வருகின்றன. அவற்றால் மக்களடையும் நன்மைகளும் அளவில்லாதன.

"இந்தக் காலத்தில் உண்மையான பல்கலைக்கழகம் என்பது நூல்கள் நிறைந்த நூலகமே" ஒரு மாணவன் தனது வாழ்க்கைபின் ஆரம்பப்பருவத்தில் கல்வி கற்கும் பராயத்தில் பத்துப்பதினைந்து வருடங்களை பாடசாலையிலேயே கழிக்கிறான். இவன் சிறந்த முறையில் கல்வி என்னும் ஏணியில் ஏறுவதற்கு பாடசாலை நூலகமே உதவ முடியும்.

முன்பெல்லாம் பாடசாலைகளில் கற்பித்தல் அனைத்தும் ஒரு சில பாடப்புத்தகங்களிலேயே தங்கியிருந்தது. கற்பித்தலென்பது, பிள்ளைகள் தமது பாடங்களை மனனஞ்செய்யவைப்பதென்றே கருதப்பட்டும் வந்தது. ஆனால் தற்போது இந்த நிலை பெரும்பாலும் மாற்றமடைந்துள்ளது. பிள்ளைகள் வேகமாகவும், விரிவான வகையிலும் கற்பதற்கு பலதரப்பட்ட சாதனங்கள் இப்போது உதவி வருகின்றன. இந்த வகையில்தான் பாடசாலை நூலகங்கள் இன்றியமையாதனவாயுள்ளன.

மாணவன் தனது கற்றலில் பாடசம்பந்தமான பிரச்சினைகளுக்கோ தனது செந்தப் பிரச்சினைகளுக்கோ அலசி ஆராய்ந்தே முடிவு காணவேண்டும். எனவே இச்சந்தர்ப்பத்தில் முன்னின்று உதவுவது நூல்களே யாகும். அவனது வாழ்வின்துணை ஆகிரியரும் நூல்களே ஆகும்.

'காலம் எனும் ஆழ்கடலில் நீந்துபவனுக்கு அறிவு எனும் துறைமுகத்தை அடைய கலங்கரை விளக்காக அமைந்துள்ளவை சிறந்த அறிஞர்களின் உயர்ந்த நூல்கள்.

பாடசாலை நூலகம் ஒரு மாணவனின் கல்வி வளர்ச்சியில் மாத்திரமல்ல ஒழுக்கம், சட்டதிட்டங்களுக்கு கட்டுப்பட்டு நடத்தல், அவசியமான புத்தகத்தை தெரிதல், புத்தகத்தைப் பாவிக்கும்

முறை. பக்கங்களை புரட்டி தனது கல்வித்தேவைகளை நிறைவேற்றிக் கொள்ளுதல் போன்ற நல்ல நடவடிக்கைகளை கற்றுக்கொடுக்கின்றது. இவை கற்றுக்கொடுப்பதன் காரணமாக எடுத்ததற்கெல்லாம் பெற்றோரையோ, ஆசிரியரையோ நாடாபல் தாமாகவே பிரச்சினைகளை எதிர்ப்பதற்குரிய மனத்திண்மையை அளிக்கின்றது.

ஒரு சிறந்த நூலகம் அறிவின் பல்வேறு துறைகளிலும் பிள்ளைகளை செலுத்தக் கூடியதாகவும், பிள்ளைகளுடைய தரத்திற்கும், ஆற்றலுக்கும் பொருத்தமான நூல்களையோ, ஏனைய சாதனங்களையோ உதவக்கூடியதாகவும் இருக்கும். ஒரு நூலகத்தில் காணப்படும் நூல்கள், படங்கள், துண்டுப்பிரசுரங்கள், சஞ்சிகைகள், சலனப்படங்கள், தரைப்படங்கள். ஒலிப்பதிவுத்தட்டுக்கள் முதலியன உண்மையில் அவ்விடத்தை ஓர் அறிவுக்களஞ்சியமாக்கிவிடுகின்றன.

நூலகங்கள் பிள்ளைகளை வகுப்பறையின் எல்லைக் கட்பால் பல்வேறு அற்புத உலகங்களுக்கு இட்டுச் செல்கின்றன. அவைதரும் அறிவுச்சாதனங்களில் ஈடுபடும் பிள்ளைகள் விரைவில் சுயமாகவே அறிவு தேடும் ஆற்றலைப்பெற்று விடுகிறார்கள் சணகவர் சித்திரங்களையும், சஞ்சிகைகளையும், நூல்களையும் கண்டு மகிழ்ந்து அவற்றோடு உறவாடும் பிள்ளைகள், விரைவில் தமது விருப்பத்திற்கும், ஆற்றலுக்கும் ஏற்றவழியை அமைத்துக்கொண்டு அவ்வழியே மென்மேலும் புதுமைகாண விழைகின்றனர்.

வகுப்பு வாரியாக மாணவர்களால் சேகரித்து வைக்கப்படும் நூல்கள் அந்தந்த வகுப்பைச் சேர்ந்த பிள்ளைகளுக்கு ஒரு நூலகமாக அமையுமெனினும். பாடசாலைகளில் இத்தகு வகுப்பறை நூலகங்களுக்குப் புறம்பாக பொதுவான மத்திய நூலகம் அமைதல் மிகுந்த நன்மை பயக்கும். ஒரு பாடசாலையின் மத்திய நூலகம், ஒரு பொதுநூலகம் அவ்வூரிலுள்ள மக்களுக்கு எவ்வாறு உதவுகின்றதோ அதேபோன்று உதவக்கூடியதாகவிருக்கும்.

பொதுவாக மத்திய நூலகமொன்றிற்கு எமது பாடசாலைகளில் பிரத்தியேகமாக அறைகளை ஒதுக்கி வைப்பது கடினமாகும். எனினும் பாடசாலையில் ஒதுக்கமான ஒரு இடத்தை இதற்கென ஏற்படுத்திக் கொள்வது அசாத்தியமான காரியமன்று, புதிதாக அமைக்கப்படும் கட்டிடங்களில் நூலகத்திற்கென இனிமேல் ஓர் அறையை அவசியம் சேர்த்துக் கொள்ளல் வேண்டும்.

பாடசாலை நூலகமொன்றின் பிரதானமான நோக்கங்களும், பணிகளும் பின்வருமாறு அமைய வேண்டும்.

(அ) மாணவர்கள் தாம் வாழும் சமூகத்தில் அமைந்துள்ள நூலகங்களை தக்கவகையில்

உபயோகிப்பதற்கு ஒரு பயிற்சிக்களமாக பாடசாலை நூலகம் உதவவேண்டும், உதாரணமாக பொதுசன நூலகம், பக்லேக்கழக நூலகம்.

(ஆ) ஆசிரியர்கள் தாம் கற்பிக்கும் பாடங்களுக்கு அனுசரணையான நூல்களையும், அவர்களுடைய ஆசிரியத் தொழிலின் அபிவிருத்திக்கு ஏதுவான நூல்களையும் உதவவேண்டும்.

(இ) நூலகத்தின் பணியைப் பாடசாலையிலுள்ள ஒவ்வொரு பிள்ளைகளுக்கும் வழங்கக்கூடியதாகவும், மாணவர்கள் யவரையும் நூலகத்தோடு தொடர்புள்ளவர்களாகவும் செய்தல் வேண்டும்.

(ஈ) நூலகம் பாடசாலையின் 'வழிசாட்டும்' திட்டத்திற்கு உதவி அளிப்பதாய் இருக்க வேண்டும்.

(உ) ஒவ்வொரு பிள்ளையும் தனது சுயவிருப்பத்தை யொட்டி வாசித்து மன நிறைவு பெறக்கூடிய வகையில் அமைந்த இலக்கியப் படைப்புகளை உதவி ஊக்கமளிக்க வேண்டும்.

(ஊ) எல்லா விடயங்களைப்பற்றிய நூல்களையும் ஏனைய அறிவுச்சாதனங்களையும் பாடசாலை யிலுள்ள மாணவர்களது வகுப்புத்தாத்திற்கேற்பதாகவும் நவீன பாடவிதானத்தேவைகளைப் பூர்த்தி செய்யக்கூடிய வகையிலும் சேகரித்து உதவவேண்டும்.

(எ) நூல்களில் பொதிந்துள்ள சிறப்புக்களை உணரக்கூடிய வகையில் மாணவர்களது வாசித்தலில் வழிகாட்டவேண்டும்.

(ஏ) நூலகத்திலுள்ள நூல்களையும், ஏனைய அறிவுச்சாதனங்களையும் உபயோகிக்கும் முறைகளை ஒவ்வொரு மாணவருக்கும் அறிமுகப்படுத்தி அதனிடம் நூலகத்தின் பயனைப் பூரணமாகப் பெறக்கூடிய ஆற்றலைவளர்க்க வேண்டும்.

(ஐ) சனநாயகப் பண்புகள், பிறர் உரிமைகளை மதிக்கும் தன்மை, பொறுப்புணர்ச்சி என்பவற்றை யாவருக்கும் பொதுவான பாடசாலை நூலகச் சாதனங்களை உபயோகிக்கச் செய்வதன் மூலம் மாணவர்களிடத்தே வளர்க்கவேண்டும்.

ஒரு பாடசாலை நூலகத்தின் விரிவான தன்மை மேலே குறிப்பிட்டுள்ள பணிகளிலிருந்து மிகத்தெளிவாக விளங்குகின்றது. மேலும் எந்தவொரு கல்வித்திட்டமும் நூலகமொன்றின் பங்களிப்பின்றி பூர்த்தி யானதாக மாட்டாதென்பதும் உறுதியாகின்றது.

நூலகங்களினால் ஒரு குறிப்பிட்ட சமூகமே பயனடைகின்றது என்று கருதாமல் பொதுவாக மக்களனைவருமே பயன்பெறுகின்றனர் எனக்கருத வேண்டும். ஒரு சில பேர்களுடைய பிள்ளைகள் டடிக்கிரார்கள் என்றால் எல்லோருக்கும் கல்வி கிடைக்குமென்று எதிர்பார்க்க முடியுமா? ஏழை பணக்காரனென்ற பாகுபாடின்றி யாவரும் கல்வி வசதிபெறக்கூடிய ஒரே நிலையமே நூலகமாகும் எனவே நூலகவசதி எமது மாணவர்களுக்கு கட்டாயமாகின்றது.

பாடசாலை நூலகத்தின் பணி சிறப்படைவதற்கு ஆசிரியரின் ஒத்துழைப்பு அவசியமாகின்றது, மாணவர்களையும், நூலகத்தையும், தொடர்புபடுத்துவர் ஆசிரியரேயாகும். பெருளாதாரக்காரணங்களை முன்னிட்டு நூலகத்திற்காக பிரத்தியேகமான ஆசிரியர்களை நியமிப்பது சாத்தியமன்று. எனவே தமது சாதாரண கடமைகளுடன் நூலகக்கண்காணிப்பையும் ஆசிரியர்கள் ஏற்றுக்கொள்வது அவசியமாகின்றது. இன்று அரசாங்கம் பயிற்றுவிக்கப்பட்ட நூலகர்களை பாடசாலை நூலகங்களில் சேவைக்கமர்த்திவருகின்றது. என்றாலும் பெரும்பாலான பாடசாலைகளில் நூலகத்திற்கு பொறுப்பாக ஆசிரியர்களே இருந்தும் வருகிறார்கள்.

இலங்கையில் நூலகம் பற்றிய விழிப்புணர்ச்சி மிகவும் அண்மையில் தான் ஏற்பட்டது. பொதுவாகப்

பாடசாலை நூலகங்கள் பற்றிய உற்சாகம் போதிய அளவு ஏற்படவில்லையென்றே கூறவேண்டும். இவ்வகையில் முயற்சி செய்வேண்டியது ஆசிரியர்களின் பிரதான கடமையாகும். பெற்றோர்களின் ஒத்துழைப்போடு சில பாடசாலைகளில் சிறிய அளவிலேனும் நூலகங்களை ஆர்வமிக்க ஆசிரியர்கள் சிலர் ஏற்படுத்திக்கொண்டுள்ளார்கள். இக்காலத்தின் சீர்துறைக்கு அரசாங்கத்தின் உதவியும் அதிகம் கிடைத்து வருகின்றது.

'நூலகம்' போன்ற ஒரு கலைக்கூடம் அதனை ஏற்று நடத்துவோரின் அறிவொளி டரப்பும் ஆர்வமும் அவர் தம் நிர்வாகத்திறனுமன்றேல் வெறும் புத்தகக் குவியலாகவே முடியும் எனவேதான் அறிவுக்களஞ்சியமான நூலகப்பணியில் எமது ஆசிரியர் சமூகம் மிகுந்த அக்கறையுடையவர்களாக இருந்தல் அவசியமாகின்றது. ஆசிரியர்களான தான் பாடசாலை நூலகங்களை உயிருள்ள கலைக்கூடங்களாக மாற்றுவீக்கலாம்.

மாணவ மணிகளை நூலகம் எனும் விளைநிலத்தில் இட்டு நல்ல விளைச்சலைப் பெற வேண்டுமானால், கல்வி போதிக்கும் நிலையங்களில சிறந்த நூலகங்களை உருவாக்கி, சிறப்போடு தொழிற்பட பெரும் ஊக்கத்தை அளிக்கும் போது, அதுவே உரமாகத் தொழிற்பட்டு மாணவ மணிகளின் கல்வி வளர்ச்சியில் சிறந்த பெறுபேற்றினை பெற்றுத்தர உதவும். மாணவர்களது கல்வி வளர்ச்சிக்கு கைகொடுத்து உதவும், நூலகங்களை விருத்தி செய்வதற்கு முயற்சி செய்து, அவற்றின் மகிமை குன்றாது கவனித்து, தங்களது கல்வி அறிவை விருத்தி செய்வதற்கு எமது மாணவர் சமூகம் முயல வேண்டும்.

நூலகச் செய்தி

தவறாமல் இதைப் பெற்றுக்கொள்ள

சந்தாக்காரர் ஆகுங்கள்

வருடச் சந்தா ரூபா. 20.00

Catalogue of the Main Library, University of Peradeniya, Sri Lanka

Part II

By

M. A. Gunapala

*(Graduate School of Librarianship,
Monash University, Clayton,
Victoria, Australia 3168).*

Cataloguing :

The descriptive cataloguing system followed in the main library up to very recent times (till the end of 1979) has been a simplified one in which only author, title, imprint, and the series have been given. However, at the end of 1979 it has been decided to adopt the detailed cataloguing rules, AACR I. Therefore, to the new catalogue cards the collation (pagination and other illustrative matters) is now added. This has advantages over the previous system as it gives more information as regards the quality or the nature of the book concerned. This information is very important, especially for a research worker. Since there is much talk about the necessity of making the University of Peradeniya Arts Faculty a postgraduate Institute or an institution giving priority to postgraduate studies, this should be taken into consideration by the library. Since the library is a centre of an academic institution it has to cater to the needs of its readers and it should encourage study and research. It is the responsibility of the library to take steps that are necessary at the correct time since they cannot be started and finished overnight. It is obvious that detailed cataloguing is a very important matter as it

The author is a postgraduate student at the Monash University, Australia. He was a Senior Assistant Librarian and in-charge of the Cataloguing Division of the Main Library University of Peradeniya, Sri Lanka until 1983. This article is based on a study done in 1982.

assists the research worker and the student alike. Therefore, one could say that starting detailed cataloguing in this library at the end of 1979 was rather belated because :

- (1) this is the biggest library in the country;
- (2) the university which it serves has, from its inception, been providing for post-graduate studies and researches;
- (3) talk about its establishment as a post-graduate institution (i.e. South Asian Study Centre) has been going on for a fairly long time;
- (4) A "Research Area" in the main library has been planned since early 1970.

In addition to the main entry any class and author added entries are given wherever necessary and the cataloguing is done according to the AACR 1. Analytical entries for a portion of a book are given when they are on Sri Lanka and this has been done to help study and research on the country.

When cataloguing practice in this library is carefully studied one can see some features which contribute to cataloguing practices in AACR. One such instance is the cataloguing of translations of works from one language to another maintaining the uniform title principle. The main entry is given under the author according to AACR rules and an added also given under the translator. According to the room provided under the uniform title system, the original title is given within square brackets, in English or transliterated form. Because of this practice catalogue cards for a book and all translations of that particular book come close together in the author catalogue as shown below.

00 WOOLF, Leonard

The village in the jungle.

London : Hogarth Press, 1961.

00 WOOLF, Leonard

(The village in the jungle)

Baddegama; tr. by A. P. Gunaratne.

Colombo : Gunasena, 1949.

This system has been further improved in some foreign libraries by giving the original title in the script of the original language, within square brackets. Perhaps this system could have been more efficiently adopted in preparing the catalogue card for the general catalogue in respect of Sinhala and Tamil books. For example catalogue cards for the Sinhala novel "Viragaya" by Martin Wickramasinghe as at present is :

(WICKRAMASINGHE, Martin

Viragaya

However, according to the method suggested it would be

WICKRAMASINGHE, Martin

විරගය (Viragaya). . . .

IA bQ : aXARX HJ : — QXSH : SB
SVWPO — B BX — : PL EVPPV — BO EVQ b :
AJXPX XAO oXU : — VVR — — BSXW — B
AV B HOX BEEVQH — VWPO — B ABBOB
ABBOBO EVQ HJ : — — VQR. If this practice could be followed as a general rule, it could perhaps be an added advantage for the library user.

Regarding translations a further improvement could be made as follows.

WOOLF, Leonard

(The village in the jungle)

(Baddegama) බැද්දේගම

These improvements could be made in the transliterated cards in the main author and class catalogues. Corresponding cards in the Sinhala catalogue give such information adequately according to the lines described above.

වුල්ෆ්, ලෙනාඩ්

(Village in the jungle) බැද්දේගම

Government publications are a special type of problematic literature in many respects for libraries and Sri Lanka government publications are no exception. It is the very nature of the publication that brings out all these problems. Sri Lanka government publications are in the three major languages (Sinhala, English, and Tamil) widely used in the country. In some cases all the three editions are in one volume. But some others are three separate volumes. As far as cataloguing is concerned how could these materials be tackled? They should be handled in a way that helps the reader most. When the three language editions of a book are published separately, it is convenient to the reader if the three volumes are in one place in the book shelf. Similarly, it is convenient and also helpful to have the corresponding catalogue cards together in the catalogue. Up to 1979 the library considered them independently for cataloguing so the cards in the catalogue could not field together which may be understood from the following example giving catalogue cards pertaining to a Sinhala edition and an English edition of a government publication.

English	}	CEYLON. Ministry of Land, Irrigation and Power.
edition card		Plan of development of Ministry of Land, Irrigation and Power 1966-1970.
Sinhala	}	CEYLON. Ministry of Land Irrigation and Power.
edition card		Idam varimarga ha vidulibala amatyamsaye samvardhana sajasma 1966-1970.

It is obvious that in the catalogue these two cards will not come together even though they relate to Sinhala and English language editions of the same book. The University of Peradeniya Library had been following the above system of cataloguing up to the end of 1979. Now the uniform title has been introduced, by which such cards will come together in the catalogue. Therefore, according to the present system the above books will be catalogued as follows :

CEYLON. Ministry of Land, Irrigation and Power.

Plan of development of Ministry of Land, Irrigation and Power 1966-1970.

CEYLON. Ministry of Land, Irrigation and Power.

(Plan of development of Ministry of Land, Irrigation and Power 1966-1970). Idam varimarga ha vidulibala amatyamsaye samvardhana salasma 1966-1970.

In present catalogue cards the English title is taken first. In Sinhala and Tamil editions the English title is given within square brackets and then the titles of the editions in transliterated form. In some respects the cataloguing practice in this library deviates from AACR. Two instances are criticism of the literary works of a given author and biographies. In both these cases the main entry of the catalogue is given not under the author of the criticism or the biographer but under the person about whom the book is written. Only an added entry is given under the author.

- * A hidden life: the enigma of Sir Edmund Backhouse; by Hugh Trevor-Roper is catalogued as follows.

BACKHOUSE, Sir Edmund

TREVER-ROPER, Hugh. A hidden life : the enigma of Sir Edmund Backhouse.

In the case of literary criticism the cataloguing is done in a particular fashion.

- * Shakespeare : the tragedies : a collection of critical essays; ed. by Alfred Harbage is catalogued as follows.

SHAKESPEARE, William

HARBAGE, Alfred *ed.* Shakespeare : the tragedies : a collection of essays.

These two examples illustrate the present cataloguing practice of this library concerning the two types of book discussed above. According to AACR the main entry should be under the author/editor and the added entry under the person on whom the book is written. Deviating from this international practice could bring problems because the deviation is not widely known. Even in this library, there are possibilities that users might adopt the AACR system without knowing the local practice in the library. The system adopted for literary criticism is a cumbersome method which has the same disadvantage.

Classification Scheme :

This library uses a modified version of the 16th edition of the Dewey Decimal classification scheme. The existing scheme was first prepared in 1954 during which year the books in the lending library were reclassified according to the new scheme (5). Since then this scheme has revised from time to time with the addition of new class numbers. This modified version is a much more generalized classification scheme which does not provide for detailed classification. It does not call for much effort to understand that the revised version of the classification scheme now used is an imbalanced one which fails to treat all areas of subjects of studies with equal fairness, giving the proper recognition to various sub-disciplines. Weaknesses inherent in the D.D.C. scheme have not considered for the discussion. The weaknesses discussed here are completely new drawbacks that have emerged in the process of the preparation of the revised version. Geology and mathematics books in the Main Library have been classified in detail (7). The simplified version of the classification scheme used does not treat

the subject matter of books in the way that is most helpful to the reader. Until recently all books in the field of business and industrial management had been classed under 658. However, from the latter half of the 1970s this area has been treated in detail as in the D.D.C 16th edition.

Education is a simplified scheme which deviates somewhat from DDC. The number used for education reference works (379.2) is not at all logical and therefore literacy and illiteracy have now been allocated that number. Subjects such as economics, sociology, political science, and in fact most of the subjects in humanities and social sciences have been too simplified. Until recently all sociology books were classified under 301 and towards end of 1970s country numbers and a few other subdivisions have been added but that also cannot be considered sufficiently detailed. The geography class in DDC is considered the worst treated subject area. This subject has been somewhat better treated in the classification scheme practiced by this library (see table 3), which is more helpful to the study and teaching of this subject.

It should also be mentioned that some subjects have been treated in detail where DDC has not taken much interest but given in its introduction clues for detailed treatment. The Sinhala language and literature section as well as the Tamil literature section are such areas which have been treated well in the scheme devised by this library (Table 4-6). The simplicity and mnemonic features that are found through the DDC scheme have been preserved in new areas.

A subject treated in more detailed than in the published classification schedule is the Sanskrit literature section (Table 2). This treatment has facilitated to suit study and research in this area. Large numbers of books written in Sanskrit over a long span of time in the history of Indian civilization cannot be limited to just 891.2. Sanskrit was a living language in the ancient period of India during which time vast amounts on all subjects were written in that language.

This new classification had made use of the same notation system and has preserved the simplicity and mnemonic features inherent in the DDC as far as possible. Books on other subjects written in Sanskrit language have been given the DDC classification numbers together with the language abbreviation at the beginning. Therefore, a book on Buddhism written in the Sanskrit language will be classified under "skt 294.3." Similarly a book on any subject area could be conveniently classified by introducing the "skt" before the Dewey number. A similar area that needs a detailed scheme of classification is the Pali literature section.

The classification scheme used in the Main library has to be looked at on the basis of the relationship that the library serves. It is well known in Sri Lanka that this is the biggest library in the island serving readers in social sciences and humanities. More and more research is encouraged in these fields in this University and the library too has been geared to this goal. In such a library a suitable classification scheme has to be used. The simplified version of the scheme used is barely sufficient to serve its readership. Therefore, detailed classification (perhaps using the latest edition) according to the Dewey classification scheme is a necessity and would be less expensive and less time consuming than introducing a new scheme altogether. However, from the practical side, the cost involved is the biggest problem for reclassification. The index to class sequence need to be kept up to date and it could be made it a more useful tool by adding more index terms from all relevant natural language terms.

Conclusion :

If we study a library catalogue we can observe the ways in which the standard cataloguing codes and classification systems are used, any deviation from these systems, the advantages and disadvantages, good features and weaknesses, pros and cons. Although the cataloguing system followed is that of AACR 1, in certain cases different systems have been adopted, some of which are certainly advances in the

cataloguing practices. Perhaps studying the possibility of introducing the AACR II and using a uniform system of cataloging where uniformity is lacking would be a worthwhile effort. Due to the very simplified classification scheme used, the means by which reclassification is possible should be carefully studied. It is essential that the areas where new schemes are to be developed (for such subjects as Sanskrit, Pali, Buddhism) according to the interests of this country be examined. The filing system especially in the author catalogued has to be reviewed. Reorganizing various sections of the catalogue to suit the scientific and educational consensus is another problem that has to be looked into. The catalogue is the main reference tool of the library and is heavily used by its readers. It has to be easy to use if it is to be user friendly. In this venture more library techniques such as guides, *see* and *see also* references should be made use of. The "index to the class sequence" needs to be updated and improved. It could be made a very useful aid to subject access by provi-

ding natural language index entries to class numbers. A careful study of the catalogue with a catalogue use study seems to be an essential first step to be taken. In this computer age it is appropriate to examine the possibilities of computerizing the catalogue because a computer is already available in the University.

CATALOGUING

1. University of Ceylon, Peradeniya Campus. Library Handbook 1972. P 1.
2. Ceylon Administration Report, 1923. Part IV - Education P
3. Ceylon Administration Report, 1925, P. B. 8. Sing—
4. Ceylon Administration Report, 1934. P. B. 12. g
5. University of Ceylon Annual Reports. Thirteenth Annual Report of the Council, 1954. p. 79.
6. Classification scheme for Sanskrit books in the University of Peradeniya library has been compiled by former Acting librarian Mr. S. Murgaverl (now Librarian of the University of Jaffna) who is an honours graduate in Sanskrit and was in-charge of the Sanskrit section of the library for many years.
7. The Main Library catalogue also contains the class catalogues of geology and mathematics books, which belong to the disciplines of the faculty of science. In the University of Peradeniya, all other faculty libraries except Engineering and the Main Library use the DDC 16th edition without modification or simplification. The Faculty of Engineering Library uses the UDC scheme.

TABLE - 1.

UNIVERSITY OF PERADENIYA MAIN LIBRARY CATALOGUE.

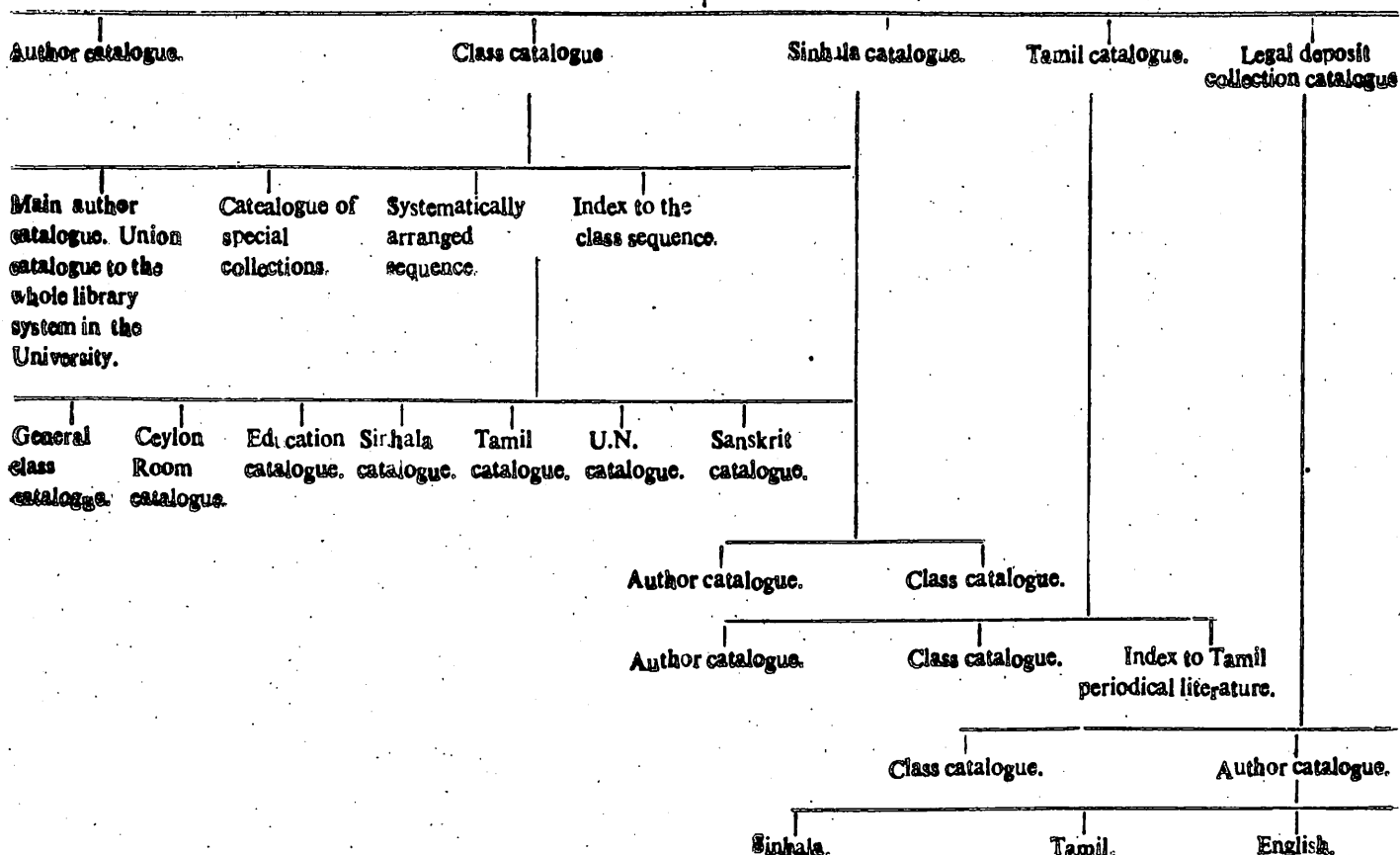

TABLE - 2.

891.2 (An expansion).

891.2	— Sanskrit literature.
891.209	— General history and criticism.
891.209 1	— General history and criticism - Alankara Sastras. (Arranged alphabetically by title).
891.209 2	— General history and criticism : English. (Aranged
891.21	— Poetry.
891.2108	— Anthologies (Poetry).
891.2109	— Poetry - History and criticism.
891.211	— Purana itihasa (Literature).
891.211 1	— Puranas (alphabetically by title).
891.211 2	— Itihasa.
891.211 21	— Mahabharata.
891.211 22	— Ramayana.
891.212	— Kavyas (Poetry).
891.212 1	— Asvaghosa.
891.212 2	— Kalidasa.
891.212 3	— Bharavi.
891.212 4	— Bhatti.
891.212 5	— Magha.
891.212 9	— Lesser Kavyas (Alphabetically by title). —
891.213	— Lyrical poetry (Megaduta, Gitagovinda etc.).
891.4	— Didactic and Gnostic poetry. erz poetry (1900 and after).

981.22	— Drama.
891.2209	— Drama - history and criticism.
891.221	— Asvaghosa.
891.222	— Bhasha.
891.223	— Sudraka.
891.224	— Kalidasa.
891.229	— Other dramatists (alphabetically by title).
891.23	— Prose romance.
891.2309	— Prose romance - history and criticism.
891.231	— Dandin.
891.232	— Subhandu.
891.233	— Harsa.
891.234	— Bana.
891.239	— Other dramatic texts (alphabetically by title).
891.24	— Gampu (alphabetically by title).
891.25	— Miscellaneous.

TABLE - 3

GEOGRAPHY

910	— Geography.
910.01	— Philosophy and theory of geography.
910.05	— Periodicals.
910.11	— Physical geography - Climatology.
910.12	— Travel and exploration (devide like 940-999. eg. Travel and exploration of India - 910.1254).
910.14	— Human geography (devide like 940 - 999. eg. Human geography of India - 910.1454). Travel and exploration of India/E - 910.1254).
910.14	— Human geography (devide like 940 - 999. eg. Human geography of India - 910.1454).
910.15	— Plant and animal geography.
910.16	— Historical and political geography (devide like 940 - 999).
910.17	— Regional geography (devide like 940 - 999. eg. Geography of Sri Lanka - 910.17548).
910.19	— Economic and urban geography (devide like 940-999. eg. Economic geography of Great Britain - 910.1942).
910.20	— Handbooks and guidebooks.
910.21	— Surveying and map reading.
910.22	— Cartography.
910.3	— Gazetteers (devide like 940 - 999).
912	— Atlases and maps (devide like 930-999. eg. Atlas of Sri Lanka 912.548).

TABLE - 4

TAMIL LITERATURE.

894.811	— Tamil literature.
894.81109	— Criticism.
	— Poetry.
	— Drama.
894.81131	— Fiction.
894.81132	— Short Stories.
894.81133	— Translations.
	— Miscellaneous.
	— Philosophy.
	— Music.
	— History and criticism.
	— Tamil - Arabic.
	— Tamil - Islamic.

TABLE - 5.

SINHALESE LANGUAGE

491.48	— Sinhalese language : general and historical studies.
491.481	— Phonetics.
491.482	— Etymology, linguistics, idioms.
491.483	— Dictionaries.
491.485	— Grammar, syntax and composition.
491.486	— Prosody.
491.487	— Dialects and slang.
491.488	— School books.
491.48824	— Basic Sinhala (for foreigners).

TABLE - 6

SINHALA LITERATURE.

891.4808	— Anthologies and collections (general, mixed, verse and prose)
891.4809	— History of Sinhalese literature.
891.48108	— Poetry - Anthologies
4811	— Poetry to 1800.
4812	— Drama.
483	— Fiction.
484	— Essays.
4851	— Prose to 1800 AD.
4852	— Prose from 1800 AD.

පුස්තකාල විද්‍යාර්ථීන්ගේ දැනුම වඩන ප්‍රකාශන පෙළක්

1. පුස්තකාල බලය (පරිවර්තනයකි) ජේම්ස් තොම්සන්	38.50
2. නව තොරතුරු මාධ්‍ය සහ පාසල් පුස්තකාල — උපාලි අමරසිරි	30.00
3. කුඩා කාර්මික ආයතන පුස්තකාල (පරිවර්තනයකි) ඩී. ජේ. කැමබල්	31.00
4. මූලික සුවිකරණය — ධනපාල ගුණසේකර	37.00
5. උචේ ජනකවි — පීටර් විජේසිංහ	15.00
6. මහජන පුස්තකාල ප්‍රමිති	4.00
7. පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති (ප්‍රේමාසික) වාර්ෂික	20.00
8. ශ්‍රී ලංකා ජාතික ග්‍රන්ථ නාමාවලිය (ප්‍රේමාසික) වාර්ෂික	80.00
9. කාර්මික විද්‍යාල පුස්තකාල තොරතුරු සංග්‍රහය—උපාලි අමරසිරි	
10. Catalogue of Post Graduate Theses — N. Amarasingha	74.00
11. Directory of Technical College Libraries — Upali Amarasiri	

මුද්‍රා හෝ තැපැල් ඇණවුම්, චෙක්පත්, “සභාපති, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල මණ්ඩලය” නමට ලියනු මැනවි.

විමසීම හා ලිපි

අධ්‍යක්ෂ/ලේකම්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

තැ. පො. 1764

නිදහස් මාවත, කොළඹ 7.

පුවත් ලුහුඬින

ව්‍යවස්ථා පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයක්

ශ්‍රී ලංකාවේ මහජන පුස්තකාල පිළිබඳ ව්‍යවස්ථා සකස් කිරීමේ අරමුණින් මූලික සම්මන්ත්‍රණයක් අගෝස්තු 22 වැනිදා ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ මෙහෙය වීමෙන් ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී පැවැත්විණි. ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපතිවරු හා පළාත් පාලන සේවා අධ්‍යක්ෂ, පළාත් පාලන කොමසාරිස් ඇතුළු නිලධාරීහු ද මෙහි සහභාගී වූහ.

ලංකා පොත් වැඩ මුළුවක්.

කොළඹ පොත් සංගමය, යෞවන ලංකා ආයතනය හා ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ මෙහෙය වීමෙන් ජාත්‍යන්තර ලංකා පොත් වැඩ මුළුවක් සැප්තැම්බර් 20 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ දී පැවැත්විණි. ජාතික ආරක්ෂක අමාත්‍ය ලලිත් ඇතුළත්වූ මහතා ද මේ වැඩ මුළුව විවෘත කිරීමේ උත්සවයට සහභාගී විය.

පාඨමාලා වැඩමුළුව හා සම්මන්ත්‍රණය.

පුස්තකාල විද්‍යා හා විද්‍යාපන විද්‍යා හා තැපැල් මාර්ගික පාඨමාලාවේ සම්මන්ත්‍රණය හා වැඩ මුළුවක් ගොවි කටයුතු පුහුණු හා පර්යේෂණ ආයතනයේ දී අධ්‍යාපන සේවා හා පුනරුත්ථාපන අමාත්‍ය ලයනල් ජයතිලක මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්විණි. මේ වැඩ මුළුව සැප්තැම්බර් 29 වැනි දින සිට ඔක්තෝබර් 1 වැනි දින දක්වා පැවැත්වුණු අතර, මේ පාඨමාලාව හදුන්වා දෙනු ලැබූ කණ්ඩායමේ පුස්තකාලයාධිපතිවරු මෙයට සහභාගී වූහ.

සුවිකරණ ව්‍යවස්ථා සංස්කරණය.

ඇග්ලෝ ඇමරිකානු සුවිකරණ ව්‍යවස්ථා මාලාවේ දෙවැනි සංස්කරණය පිළිබඳ සම්මන්ත්‍රණයක් ගොවි කටයුතු පුහුණු ආයතනයේ දී ඔක්තෝබර් 10 වැනි දින පැවැත්විණි.

නව පුස්තකාල දෙකක් විවෘත වේ.

කො/ලේවල ශාස්ත්‍රාන්තරා පාලනයේ නව පුස්තකාලය විවෘත කිරීම ජාතික ආරක්ෂක ඇමති ලලිත් ඇතුළත්වූ හා අධ්‍යාපන සේවා ඇමති ලයනල්

ජයතිලක යන මහත්වරුන් අතින් ඔක්තෝබර් 23 වැනි දින උදු විය.

ටෙන්නස්පුවේ ජෝසප් වාස් මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයේ නව පුස්තකාලය, විවෘත කිරීමේ උත්සවයක් ඔක්තෝබර් මස 25 වැනිදා පැවැත්විණි. එහිදී පුස්තකාලය විවෘත කරන ලද්දේ ධීවර ඇමති පෙස්ටස් පෙරේරා මහතා සහ අධ්‍යාපන සේවා ඇමති ලයනල් ජයතිලක මහතා විසිනි.

සාහිත්‍ය උළලට පොත් දැක්වීම.

සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයීමෙන් මේවර රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උළල දින දෙකක් තිස්සේ මාතරදී පැවැත්විණි. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය ද මේ උත්සවයට සහභාගී වී පුස්තකාල මණ්ඩලය මගින් පළ කරන ලද පොත් පුර්ණයක් පැවැත්විය. උත්සවය පැවැත්වූයේ ඔක්තෝබර් 17,18 යන දිනවල මාතර මාහල විදුහලේය.

මාතර පුස්තකාල සතිය.

මාතර ජාතික පුස්තකාල සතිය ඔක්තෝබර් 27 ද සිට 31 දක්වා මහජන පුස්තකාල පහක දී පවත්වන ලදී. මෙයට සහභාගී වූ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පොත් හා පෝස්ටර් පුර්ණයක් පවත්වා අනුග්‍රහය දැක්වීය.

නව පත්වීම්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ පවත්නා තනතුරු සඳහා මේ පත්වීම් කැර ඇත.

- සී. ආර් රාජගායගම මෙනවිය - පුස්තකාලයාධිපති, සුවිකරණ
- එච්. එම්. ගුණරත්න බණ්ඩා මහතා - පුස්තකාලයාධිපති (වැ. බ.) ප්‍රලේඛන සේවා.
- එච්. එන්. පීරිස් මහතා - ප්‍රකාශන නිලධාරී (වැ. බ.)

පුස්තකාලයාධිකාරී තනතුරට

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යා අධ්‍යයන අංශාධිපති ජයසිරි ලංකාගේ මහතා කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාලයාධිකාරී තනතුරට පත් කට ඇත.

'ප්‍රකාශන අයිතිය' අර්ථ කරනය

බුද්ධිය මෙහෙයවා නිර්මාණය කරනු ලබන ශාස්ත්‍රීය කලාත්මක හා විද්‍යාත්මක කෘතීන්හි කර්තෘවරුන්ට එම කෘති සම්බන්ධයෙන් ඇති හිමිකම් "ප්‍රකාශන අයිතිය" නමින් හැඳින්වේ. "ප්‍රකාශන අයිතිය" යනු "Copyright" යන ඉංග්‍රීසි පාරිභාෂික ශබ්දයේ දැනට ව්‍යාපාර කරනු ලබන සංඝල පරිවර්තනයයි. "Copyright" යන වචනයෙන් හෝ "ප්‍රකාශන අයිතිය" යන එහි පරිවර්තනයෙන් හෝ මෙම වචනවල නිශ්චිත වර්තමාන අර්ථය නිරූපනය වන්නේ නැත. ඊට හේතුව නම් ඉංග්‍රීසි කරා කරන ලෝකයේ "Copyright" යන වචනය නිර්මාණය වූයේ කර්තෘන් සිය කෘතිවලින් ආර්ථික ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි එකම මාර්ගය පිටපත් ප්‍රතිනිෂ්පාදනයට පැවති අවදියක වීමයි.

වර්තමානයේ "Copyright" යන්නෙන් කෘතියක ප්‍රතිනිෂ්පාදනය පමණක් නොව, එය පරිවර්තනය කිරීම, ආවර්තනය කිරීම, සංශෝජනයක් පිළියෙළ කිරීම, රහස්‍යවීමෙන්, ඉවත් වීදුලියෙන්, රූපවාහිනියෙන් හෝ වෙන ආකාරයකින් මහජනයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම සහ සිය කෘතීන් කෙරෙහි කර්තෘට ඇති සඳහා අයිතිවාසිකම් ඇඟවී ඇත. මේ ආවු අප සිංහලයන් ව්‍යවහාර කරන "ප්‍රකාශන අයිතිය" යන පාරිභාෂික ශබ්දයෙහිද මෙම අර්ථ කරන සියල්ලම ඇතුළත් වන බව සඳහන් කළ යුතුව තිබේ.

"ප්‍රකාශන අයිතිය" යනු කුමක්ද?

'ශාස්ත්‍රීය, කලාත්මක සහ විද්‍යාත්මක කෘතීන්හි නිත්‍යානුකූල හිමිකම් එම කෘති නිර්මාණය කළ කර්තෘන් සතුය යනු "ප්‍රකාශන අයිතියේ" ප්‍රධාන මූලධර්මයයි. ප්‍රකාශන අයිතිය යටතේ ආරක්ෂාව ලබා ගැනීම සඳහා තමාගේම බුද්ධිමත් ව්‍යායාමයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සිය කෘතීන් නිර්මාණය කළ යුතු අතර එය යම් භෞතික ඡායකෘතියකට ආවු සකස් කළ යුතුය.

ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳව වර්තමාන සංකල්පවලට ආවු හම කෘති නිත්‍යානුකූල නොවන අයුරින් අන් අය විසින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමටත්, තම කෘති සාමාජික විසින් ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ හේතුවෙන් ඉපයෙන මුදලින් කොටසක් ලබා ගැනීමටත් කර්තෘට අයිතිය තිබේ. නිශ්චිත කාලයකට සීමා වන මෙම "ආර්ථික අයිතිවාසිකම්" මුදල්මය ප්‍රතිලාභයක් ලෙස හෝ තැරගක් වශයෙන් හෝ ප්‍රකාශකයෙකුට හෝ වෙන කෙනෙකුට පැවරිය හැක. මීට අමතරව තම කෘතිවල කතෘත්වයට හිමිකම් පෑමේ සහ තම කෘතිවල මූලික ලක්ෂණ ආරක්ෂා කර ගැනීමේ "සඳහා අයිතිවාසිකම්" ද කර්තෘන් සතුවේ. සඳහා අයිතිවාසිකම් බොහෝ විට නිශ්චිත කාලයකට සීමා නොවන අතර වෙන කෙනෙකුට පැවරීමටද නොහැකි වේ.

කර්තෘන්ගේ සඳහා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ හේතුවෙන් සිය කෘතීන්ගෙන් කර්තෘන්ට අන්වන ප්‍රතිලාභ වැඩිවන බැවින්, මේ හේතුවෙන් ශාස්ත්‍රීය, කලාත්මක සහ විද්‍යාත්මක කෘති වඩා වඩා නිෂ්පාදනයට ඉඩ කඩ සැලසෙන බැවින්, ඒ මගින් සමාජයේ අභි-වෘද්ධිය සිදුවන බවත් විශ්වාස කැරේ. මේ ආවු සමාජයේ ප්‍රයෝජනය ලෙස ශාස්ත්‍රීය කෘති නිර්-මාණය කරන ලේඛකයන්ගෙන්, දැනට පරිභෝජනය කරන ජන සමාජයේ සාමාජිකයන්ගෙන් එකිනෙකට වෙනස් අවශ්‍යතාවන් හේ සම්බරතාවය රැකගැනීම ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳ නීති සම්පාදනයේ පරමාර්-ථය සහ උත්සාහය වී තිබේ.

ප්‍රකාශන අයිතියේ ලක්ෂණ :

ලෝකයේ දියුණු සෑම රටවලම පාහේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රකාශන අයිතිය නීතිවල ඉහත දක්වූ පොදු ලක්ෂණ සමස්තයක් වශයෙන් විද්‍යාමත වූවත් එම නීතිවල මද වෙනස්කම්ද රටින් රටට විද්‍යාමත වේ. මෙම වෙනසට හේතු වන්නේ ඒ ඒ රටේ තත්-කාරින අවශ්‍යතා හා අපේක්ෂාවන්හි ඇති වෙනසයි.

ප්‍රකාශන අයිතියේ පාරිභාෂික වර්ධනය

- කෙටි සමාලෝචනයක්

- 1. රෝම නීති සම්ප්‍රදාය මුල් කර ගත් නීති.
- 2. ඇන්ගලෝ සැක්සන් නීති සම්ප්‍රදාය මුල් කර ගත් නීති.
- 3. සමාජවාදී ක්‍රමයක් මුල් කර ගත් නීති.

කෘතීන් නිර්මාණය කිරීමේ, පිටපත් කිරීමේ සහ පරි-ශීලනය කිරීමේ නව තාක්ෂණික ක්‍රම අලුත්වීම් බිහිවීමත් සමඟ කලින් සකස් කළ ජාතික නීති නැවතත් සංශෝධන කිරීමට සිදුවේ. මෙය ලෝකය පුරාම නොකඩවා සිදු වන්නකි.

ප්‍රකාශන අයිතියේ පාරිභාෂික පසුබිම :

(අ) ඇතුළු ගුණය : ප්‍රකාශන අයිතියේ ඉතිහාසය මානව සාහිත්යේ හා බැඳී පවත්නා අතර එහි විස්තර පිළිබඳව නිශ්චිත වශයෙන් පිළිගත් සම්මතයක් නැත. එසේ වුවද

අරියර්තන සෙනාධර

පුස්තකාලාධිපති
පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය

වර්තමාන ස්වරූපයෙන් යුත් ප්‍රකාශන අයිතියේ ආරම්භය 15 වන ශත වර්ෂයේ අවන්බර්ග් විසින් යුරෝපයේදී සොයා ගන්නා ලද මුද්‍රණ ශිල්පයේ බලපෑම නිසා ඇති වූ බව සාමාන්‍යයෙන් පිළිගැනේ. ඊට ශත වර්ෂ ගණනකට පෙර චීනයේ සහ කෙරියා-වේ මුද්‍රණ ක්‍රම පැවතුණ බව අපි දනිමු. කතෘන්ගේ සඳහා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අදහස් පැරණි ග්‍රීසියේ සහ රෝමයේ පැවතුණ බව පෙනේ. ආනුන්ගේ කෘති භෞරෝන් ගො නමින්ගේ කෘති ලෙස දක්වීම රෝමයේ සහ ග්‍රීසියේ අවසාන ලක් කැරුණු අතර, ආනුන්ගේ ග්‍රන්ථ ආනවසරයෙන් උපුටා ගැනීම ගැන ග්‍රීසියේ දැඩිම පමුණුක ලදී. මේ ආවු ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳව හැඳිම ඉතා ඈත අවධියේ සිට පැවතුණ නමුත් ඒවා නීති වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වීමට බොහෝ කලක් ගතවූණ බව සම්බරුන්ගේ මතයයි.

ප්‍රතිලාභ ගෙන පදනා පොළොදු බදු බවට පත් වූ අතර, පොත් මුද්‍රණය, පොත් ප්‍රකාශනය, පොත් විකිණීම සංවිධානයන්මය වෘත්තීන් බවට පත්විය. මුල් යුගයේ මෙම කර්මයන් කුඩා කරන ලද්දේ Stationers නමින් හැඳින්වූණ ඩයාලොගයන් විසිනි.

වියදම් අධික මුද්‍රණ යන්ත්‍ර අගත් කර ගැනීමත්, පොතක් නිෂ්පාදනයට යන වියදම උපයා ගැනීම ඉතා හෙමින් සිදුවීමත් නිසා පොත් ප්‍රකාශකයන් අතර තරඟයක් ඇති විය. වැඩි ලාභ පහත් නිෂ්පාද-නය මෙහි එක් හොඳ ප්‍රතිඵලයක් වූ අතර ආනුන් සතු පොත් භෞරෝන් මුද්‍රණය නොව විකිණීම ද 15 වන ශත වර්ෂයේ සිටම ආරම්භ විය.

විශේෂයෙන්ම යුරෝපයේ පුද්ගලවත්, ජා-ලෝකයේ පාලකවරුන් මෙම වෙනස්කම්වල බැඳුණ කම අවබෝධ කර ගත්හ. මුද්‍රණ මාධ්‍ය මගින් වැද-ගත් හා බලවත් සමාජ සහ දේශපාලන බලපෑමක් ඇති කළ හැකි බවද එය තම තත්ත්වයට එරෙහිව නැඹී සිටිය හැකි ශක්තියක් බව ද බඩුනු කේරුම් ගත්හ. මේ ආවු රාජ්‍ය මුද්‍රණකරුවන් ලියාපදිංචි කිරීම, ඔවුන්ට පැරණි ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කිරීමට බලය පැවරීම, මුද්‍රණයට කුසුණු ද තහනම් කිරීම ආදිය තමන් වෙත පවරා ගත්හ. 15වන ශත වර්ෂයේ සිට 17 වන ශතවර්ෂය දක්වා කාලයේ මුද්‍රණය ශිල්පයේ ඉතිහාසයේ දක්වන ලැබෙන්නේ රාජ්‍ය මුද්‍රණ වර-ප්‍රසාද ප්‍රකාශකයින් වෙත පැවරූ අවස්ථාවන්ය.

(ආ) මාන යුගය

17 වන ශත වර්ෂයේ පහළ වූ ඉංග්‍රීසි දර්ශනිකයකු වූ ජෝන් ලොක් ගේ අදහස්වල බලපෑම නිසා පැරණි සමාජ සැලැස්ම වෙනස් වී ගියේය. එං-ලන්තයේ පූර්ණ බලැති රාජ්‍ය පාලනය වෙනුවට පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමය ඇති විය. මුද්‍රණය සම්බන්ධ-යෙන් කලින් පණවන ලද නීති ද ලිහිල් විය. මේ හේතුවෙන් මුද්‍රණ වරප්‍රසාද විමේවනයට හාජනය වූ අතර එම වරප්‍රසාද පිළිබඳව නව ප්‍රශ්න මතු විය.

මේ තත්ත්වය මත එංගලන්තයේ Stationers Company ප්‍රකාශන අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා යම් වැඩ පිළිවෙළක් යොදන ලෙස රජයෙන් ඉල්-ලිය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 1710 අප්‍රේල් 10වන දින එංගලන්තයේ පළමුවන ප්‍රකාශන අයිතිය නීතිය ක්‍රියාත්මක විය. 1789දී අමෙරිකාවේදී මෙය Queen Anne's Statute නමින් ප්‍රසිද්ධිය. 1771 දී ප්‍රංශයේදී, 1789 දී අමෙරිකාවේදී, 1741 ඔඩන්-මාර්ක් සහ නෝර්වේ යන රටවලදී ප්‍රකාශන අයිති-නීති සම්පාදනය විය. මෙම නීති එම රටවලදී මොන්ස් වන අධ්‍යක්‍ෂ ආවු විටින් විට වෙනස් කර ඇත.

(ඇ) ලංකාවේ ප්‍රකාශන අයිතිය :

ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳ ආඥාපනතක් ලංකාවේ පළමුවරට ක්‍රියාත්මක වූයේ 1912 දීය. මෙම ආඥාපනත මඟින් සිදු වූයේ 1911 බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රකාශන අයිති පනත ලංකාවේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට විධි විධාන සැලසීමයි. එංගලන්තයේ මෙම පනත අවුරුදු 45ක් ක්‍රියාත්මක වීමෙන් පසු 1956 දී සංශෝධනය කරන ලද නමුත් ලංකාවේ එය 1979 අග දක්වා අවුරුදු 67ක් ක්‍රියාත්මක විය. සංවර්ධනය වන රටක් හැටියට ලංකාවේ අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන නිර්මාණය වූ 1979 අංක 52 දරන බුද්ධිමය දේපල නීති සංග්‍රහ පනත 1980 ජනවාරි 01 වන දින සිට ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. පිටු 82කින් යුත් මෙම පනතේ පිටු 8 ක කොටසක් ප්‍රකාශන අයිතිය සඳහා වෙන් වී ඇත.

අන්තර් ජාතික ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතිය :

රටින් රට ක්‍රියාත්මක වන ජාතික ප්‍රකාශන අයිති නීති මඟින් කර්තෘන්ට ආරක්ෂාව සැලසෙන්නේ සිය රටවල් තුළදී පමණි. අන්තර් ජාතික සම්බන්ධතාවන්ගේ වර්ධනය, සංස්කෘතික සම්බන්ධතා, පරිවර්තන පහසුකම් ආදිය මෙන්ම ග්‍රාන්ථ විදුලිය, රූපවාහිනිය සහ පරිගණක තාක්ෂණය ආදියේ දියුණුව නිසා එක රටක නිර්මාණය වන කෘතියක් වෙනත් රටක සිට කර්තෘ හිමිකමට පටහැනි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට පිළිවන් නිසා තම රටේ කෘතිවලට පිරවවලදී ද, පිරවවල කර්තෘන්ට තම රට තුළ දී ද ආරක්ෂාව සැලසීම අවශ්‍ය විය.

ඓතිහාසික වශයෙන් සලකන කල මෙම ආරක්ෂාව මුල් යුගවල සලසන ලද්දේ රටවල් අතර ඇති කර ගත් සම්මුති මගිනි. මේ අනුව එක රටක කර්තෘන්ට වෙනත් රටක දී ආරක්ෂාව සලසන ලද්දේ නම්, එම රටේ කර්තෘන්ට මුල් රටේ දී ආරක්ෂාව සලසන ලදී.

බර්න් ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතිය :

රටවල් අතර වෙන වෙනම ඇති කර ගන්නා සම්මුති මඟින් ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාවක් නොසැලසෙන බව පෙනී ගිය නිසා ඊට පිළියමක් වශයෙන් 1886 දී රටවල් 14 ක සහභාගිත්වයෙන් Berne Copyright Convention නමින් ප්‍රථම ජාත්‍යන්තර ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතිය ඇති කර ගන්නා ලදී. ප්‍රකාශන අයිතිය මඟින් සැලසෙන ආරක්ෂාවේ ප්‍රයෝජන මූලික වශයෙන්ම කර්තෘන්ට හිමි විය යුතුය යනු බර්න් සම්මුතියේ මූලික දර්ශනය වේ. මේ අනුව කර්තෘන්ට පුළුල් ආරක්ෂාවක් සැලසෙන අතර, සමාජ අවශ්‍යතා සඳහා පමණක් යම් යම් විශේෂ පහසුකම් පාඨකයන්ට සපයා ඇත. මෙම සම්මුතිය

දැනට බොහෝ වාර ගණනක් සංශෝධනය වී ඇති අතර 1981 දී එහි සාමාජික සංඛ්‍යාව 72ක් විය. මහා බ්‍රිතාන්‍යය සහ ශ්‍රී ලංකාව බර්න් සම්මුතියේ සාමාජිකයෝ වෙති.

විශ්ව ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතිය :

බර්න් සම්මුතියේ සාමාජිකත්වය කල් යාමේදී වැඩි වුවද අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ අනෙකුත් ඇමෙරිකානු රටවල් විශාල සංඛ්‍යාවක් එක්දහස් නවසිය හතළිස් ගණන්වල අග දක්වාම බර්න් සම්මුතියේ සාමාජිකත්වය ලබා තිබුණේ නැත. දෙවන ලෝක සංග්‍රාමයෙන් පසු අන්තර් ජාතික වශයෙන් ලේඛකයන්ට ආරක්ෂාව සැලසීමේ උගන්දු) වැඩි වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් යුනෙස්කෝවේ මූලිකත්වයෙන් 1952 දී විශ්ව ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතියක් (Universal Copyright Convention) ඇති කර ගන්නා ලදී. මෙම සම්මුතියෙහි පරමාර්ථය වූයේ කලින් සම්මුතියට වඩා වෙනස් එකක් නිර්මාණය කිරීම නොව, එකිනෙකට වෙනස් සංස්කෘතික රටාවක් ඇති රටවල් රාශියක කර්තෘවරුන්ට ආරක්ෂාව සැලසිය හැකි පොදු සැලසුමක් මෙම සම්මුතිය මඟින් නිර්මාණය කිරීමයි. විශ්ව ප්‍රකාශන අයිති සම්මුතියේ තේමාව වී ඇත්තේ කර්තෘන්ට නිර්මාණ කාර්ය සාර්ථකව කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන ආරක්ෂාව සැලසීම ප්‍රමාණවත් වන බවයි. විශ්ව ප්‍රකාශන සම්මුතිය අනුව බර්න් සම්මුතියට වඩා අඩු ආරක්ෂාවක් සැලසෙන අතර, ඒ මඟින් බර්න් සම්මුතියේ සාමාජිකයින් සහ අමෙරිකානු රටවල් අතරේ ගිවිසුම් ඇති කර ගැනීමටද පහසුකම් සැලසී ඇත. අලුතින් නිදහස ලැබූ රටවලටද, මෙතෙක් බර්න් සම්මුතියේ සාමාජිකයින් නොවූ රටවලටද මෙම සම්මුතියට සම්බන්ධ වීමට පහසුකම් සැලසී ඇත. 1980 වන විට එහි සාමාජික සංඛ්‍යාව 73ක් විය. ඇතැම් රටවල් සම්මුති දෙකේම සාමාජිකත්වය ලබා ඇත.

මේ සම්මුති දෙක නිසා ලෝකයේ හැම ලේඛකයෙකුටම පාහේ අන්තර් ජාතික මට්ටමෙන්ද සිය කෘතිවලට ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමටද, ප්‍රකාශන අයිති අවශ්‍යතා සඳහා ලෝකයේ බොහෝ රටවලට එකට බැඳී සිටීමටද පිළිවන්කම ලැබී තිබේ.

නිගමන :

ප්‍රකාශන අයිතිය පිළිබඳව කැරුණු කෙටි ඓතිහාසික සමාලෝචනය ආශ්‍රයෙන් පහත සඳහන් නිගමනවලට එළඹීමට පිළිවන්කම තිබේ.

1. නව තාක්ෂණික නිර්මාණ නිසා කර්තෘන්ගේ නිර්මාණයන් පාඨකයන්ට පරිශීලනය කිරීම පහසු වී ඇත. (33 වැනි පිටුව හා සම්බන්ධයි).

User-Friendly Features in Computerized Information Systems: A Case Study

(Importance and characteristics of user-friendliness in computerized information systems are discussed. Following a brief outline of the capabilities of a computer-assisted library and bibliographical information system (COMPAIS II-A) highlights the multi-file access, multifield access, and truncation facility providing for economy in query input, acceptance of input in user-familiar language, and capability for user-system online dialogue and error indications and facility for review and correction of query formulations as user-friendly features of the system. The implications for the training of library/information specialists are mentioned).

Introduction

Over the past two decades the application of computer in library and bibliographical information processing has become extensive especially in the developed countries. Some of the developing countries have also entered the field. With the advent of mini-computers and microprocessors the trend will continue and, in fact, will accelerate the use of such systems in the eighties and beyond.

The design and development of computer-assisted bibliographical information systems are fairly well established. There are, however, some areas requiring the attention and cooperation of the parties involved/interested in the development, utilization and the promotion of the utilization of computerized system

These include (a) compatibility among the systems; (b) development of user-oriented, user-friendly systems and (c) the promotion of the effective and efficient use of such systems, especially in developing countries. These are inter-related factors especially (b) and (c). Education and training—regular and adhoc courses,

A. Neelameghan and Patricia B. Carino

*University of the Philippines,
Institute of Library Science, Diliman, OC,
Philippines.*

seminars, workshops, practice and hands-on experience—in library and information science and information user education and orientation help promote the use of computerized information systems we would consider the building into the system user-friendly features as equally important for promoting user-acceptance of such systems (3) This is particularly important in developing countries where use of mechanical gadgets and machines is relatively less widespread and/or there exist, at times, some sort of personal, social or cultural inhibitions to the use of computer-like machines. Therefore, learning about and designing user-friendly systems should be incorporated in library and information science course.

The Unesco-UNDP sponsored Postgraduate Training Course for Science Information Specialists in Southeast Asia at the University of the Philippines Institute of Library Science includes Information Technology as an important module. The content and the methodology and strategies adopted for training in information technology are described in another paper (4). In order to provide for the teaching/learning and hands-on experiences in the design, development and operation of computer-assisted information systems, an online interactive system has been developed by the participants in the course in part-fulfillment of the requirements of the programme of studies The information storage and retrieval system (COMPAIS II-A, see section 2 for description) supports index generation, preparation of authority lists, etc. as well as library applications such as, documents acquisition management, serials control circulation control, union catalogue production, directory production, SDI, etc. Manuals and tape-slide kits and a computer-assisted instructional package to assist in the teaching training and self-instruction in COMPALS-IT-A have been produced. These are helpful for user-

orientation as well. This presentation, however, deals with the user-friendly features of the system.

Several types of user friendly features, (described in the later sections of this paper) have been incorporated in the system. It helps in two ways: firstly in teaching/learning about such features in information systems; and secondly in promoting the use of computerized information systems or, at least, in reducing the inhibitions that some people may have in handling machine-based systems.

1 USER-FRIENDLINESS OF INFORMATION SYSTEMS

1.1 User-Oriented Systems

An user-oriented information system is one which a) enables the retrieval of information relevant to the user's need at the moment;

(b) presents the retrieved information in a form convenient for use and assimilation by the user; and

(c) is "user-friendly."

As already mentioned, in the paper we discuss briefly the user-friendly features only of a computerized on-line information system handling records in one natural language mono-lingual environment).

1.2 User-Friendliness

In a computerized information system for library and bibliographical applications, user-friendly features include, among other things, the following.

(a) *Query language related features, e.g.*

(i) The system accommodates economy in query statement—for example, in the number of query statements and for the number of characters in a search statement

(ii) The system permits, as much as practicable, the use of user-familiar natural language in formulating query statements and other inputs for retrieval of information and

(iii) The system accepts a certain amount of variability in query language. (Spelling variations, synonyms, homonyms, etc. due to such factors as the variability of the natural language of the discourse of documents, the level of competence of the user in the language of the discourse of the systems and of document description, user's knowledge of the) subject-field and its vocabulary, etc.

(b) *Search strategy related features, e.g.*

(i) The system is interactive enabling modification of the search strategy in order to obtain an acceptable level of precision recall and efficiency in retrieval.

(c) *Learning/guidance related features, e.g.*

(i) The system guides and helps the user in the operation of the terminal in the search and retrieval procedures, etc. along productive paths by providing appropriate causes and message outputs and

(ii) The system indicates some of the errors and possible causes for them, especially those resulting from inadvertent non-conformity to relevant instructions for retrieving records from the data base, terminal operations, etc.

1.3 User-Friendliness and User-Familiarity with System

User-friendliness of a computerized information system apparently improves with the increasing familiarity of the user with the system. User-familiarity with the system conducive to effective and efficient information retrieval could include the user acquiring

(a) a knowledge of the resource records (data base) of the system—content, scope, and limitations the organization of the files structure of the records and

the data elements included in the different types of record; and accessibility of the data elements;

- (b) familiarity with the system commands, and the on-line communication language;
- (c) skill in operating the terminal;
- (d) ability to interpret the displayed results, messages and cues;
- (e) familiarity with alternative approaches to information retrieval as applicable to the particular system used; and
- (f) a knowledge of the use of the prescribed vocabulary control tools, coding manuals; etc. especially if these are not built into the system for automatic use by the computer.

1.4 User Training and User Familiarity with System

User familiarization with a system may be achieved through;

- (a) user training provided by specialists in the system through lectures, demonstrations, simulation practice guidance, etc. using various teaching/ learning aids; and
- (b) self training by users through practice, hands-on experience, programmed learning, audiovisual aids, computer-assisted instruction, simulation modules, etc.

Familiarizing the user with a system by either method is helped by providing built in features that are conducive to learning the manipulation of the system even as the system is used for retrieval of information.

2. COMPAIS II—A GENERAL FEATURES

In order to better appreciate the user-friendly features of COMPAIS II A it is desirable to get an overall view of the system capabilities

2.1 General

COMPAIS II-A handles different types of records in its information storage, retrieval

and services module; it also supports automation of library/information center operations, such as, circulation control, document acquisition, production of union catalogues, directories, authority, lists, etc., and report generation for library management. The capabilities of the system may be summarized in terms of the manipulations that can be done on the data base.

2.2 Data Base and Its Updating

The data base consists of three principal categories of files: (i) A Master File (— of resource records, (ii) Dictionary Files for encoding (DFE) and decoding (DFD), and (iii) Inverted Files (IF) for the frequently searched data elements of the MF records. The MF consists of four types of resource records constituting four subfiles (SF): (i) the Document Sub-file (DSF) composed of bibliographical descriptions of books, reports, theses, patents, trade catalogues, articles in periodicals and conference proceedings, and other documents as well as records of non-book materials, such as, microforms, slides, tapes, phonorecords, etc., (ii) the Institution Sub-file (ISF) composed of profiles of institutions and organizations; (iii) the Projects Sub-file (PSF) composed of descriptions of on-going P and D projects; and (iv) the Specialist Sub-file (SSF) composed of profiles of specialists. These resource records in COMPAIS data base currently cover library and information science subjects.

Updating of the files include addition and deletion of whole records; addition of fields and deletion of existing fields in the records; and changing the value of a field. The updating operations can be done either in the on-line or in the batch mode. The IF are updated automatically whenever changes are done in the MF.

2.3 Retrieval Facilities

Access one or more files and subfiles simultaneously.

Search expressions can be formulated using Boolean operators AND (0), OR (-), NOT (-), and the relations EQUAL TO (=), GREATER THAN (>), and LESS THAN (<)

Handle complex search expressions containing several operands and also combinations of results of searches in one or more files, such as, the IF and the MF. Single-operand searches can be done on the MF and the IF.

All the data elements in the MF records can be accessed; while the index entries in the IF represent the more frequently searched items.

The instruction ANY provides for searching all the fields in one or more user-specified subfiles.

Left-and right-truncation of search terms (in the coded or natural form) can be used in searching the MF and the DFE; right-truncation alone is permitted in searching the IF. Truncation can be suppressed using the NO TRUNCATION operator

Typical queries that the system can handle:

- (a) Find documents and ongoing projects on SDI, and profiles of institutions providing SDI and specialists with experience in SDI work.
- (b) English language articles or project reports published since 1976 on computerized SDI service; preferably paper published in the Journal of Documentation and Journal of the American Society for Information Science.
- (c) Find profiles of information specialists working in the government sector and preferably with a Masters degree in library information science and experience in information services such as SDI, information analysis and consolidation, data handling, etc.
- (d) List of projects in computer application in library and information processing sponsored by the National Science Development Board of the Philippines, but excluding projects located at the Institute of Library Science of the University of the Philippines.

(e) Find profiles of government institutions, excluding academic institutions, providing library and information services in the fields of science and technology, in the Philippines or Thailand.

(f) Find profiles of institutions in Southeast Asia providing training and consultancy in computer applications in data processing;

(g) List of projects ongoing and terminated after 1979 in SDI and MIS costing less than 3000 US\$.

2.4 Output Formats

For single-operand searches using the IF, the system can 'selectively' display the retrieved entries according to user specification of SF.

The system provides for choice from four different display formats for each SF.

2.5 Aids, Prompts, Error Messages

The system displays on the UDU the number of hits (records) for each search expression (including combinations) in one or more of the SF specified by the user.

Queries/search results can be reviewed at different stages in the execution of the retrieval function.

Three general types of prompts are built-into the system. (i) testing the validity of input/search strings; (ii) checking for completeness of input, e.g., tag number, delimiter, e.c., and (iii) correct/incorrect positioning of the cursor before execution of instructions.

3. ECONOMY IN QUERY INPUT

3.1 Multi-Subfile Access with Single Query Statement

The records in the four subfiles of the Master File—namely, Documents, Institutions, Projects and Specialists—of COMPAIS are inter-linked by common field tags and the computer programs facilitate access to one or more of the files simultaneously such that a single query

input can retrieve relevant records from some or all the subfiles. For Example, an input, of the search term NATIONAL SCIENCE DEVELOPMENT BOARD or NSDB would retrieve all records from the Documents subfile in which field or in the Title field; from the Institution subfile in which NSDB's profile occurs; from the Projects subfile in which NSDB occurs in the Sponsoring Agency or Implementing Agency fields; and from the Specialists subfile in which NSDB may occur in the field for Affiliation of the specialist.

3.2 Multi-field Access Facility

Normally, the field tag number of the field name is given for each operand (e.g. search term) in a search expression.

In the expression

--A10--NEELAMEGHAN*A75--INDEX

A10 is the field tag for 'Personal Author' NEELAMEGHAN and A75 the field tag for 'Descriptor' INDEX and variations such as INDEXES, INDEXING, etc. The expression can also be in the form

--PERSONAL AUTHOR--
NEELAMEGNAN0DESCRIPTOR--
INDEX

The computer can then search directly the specified fields in the records in the specified file. However, at times the user may not be quite certain about the fields to be searched, or the search term or the information required may occur in several fields in the records in a subfile or in the different subfiles. This may be case when a comprehensive search is to be done—for example, all records in the data base relating to UNESCO, PGI. In the Documents subfile UNESCO, PGI may occur in the Corporate Author field, in the Collaborator field, in the Title field, in the Description field, in the project subfile, it may occur in the Sponsoring Agency or Implementing Agency fields; in the Institution subfile in the records describing UNESCO, UNESCO, PGI: and so on. Instead of trying to specially all the fields in each of the subfiles to be accessed, one can conveniently use ANY. Thus, the search expression could be

SANY--UNESCO PGI

The system will search all the fields in the records in all or specified subfile as the case may be.

3.3 Truncation : A Multi-purpose Facilitation

COMPAIS allows left-and right - truncation) in the Master file and Encode Dictionary file search and right-truncation in the Inverted file search. Truncation can be suppressed by using the operator.

Used with discretion, truncation can serve several useful purposes in COMPAIS. Firstly, it enables minimizing the number of characters in the search terms; this helps to economize user effort and, hopefully, would minimize input errors. For example, for the search term INFORMATION one may use INFORMAT. In fact, in COMPAIS the component INFORMAT would retrieve records on INFORMATION, INFORMATICS, INFORMATOLOGY, INFORMATION SCIENCE, etc. As a corollary, if one is interested in retrieving records on a number of topics related to a concept, for example, on topics related to LIBRARY (e.g. library science, library systems, library service, library development, academic libraries, public libraries, automation in libraries, library management, library architecture, library planning, etc.) it is sufficient to use the component LIBRARY. The left-and right - truncation facility will retrieve records in which terms containing the component occurs with any other Prefix or suffix such as those just mentioned.

For example, using LIBRARY as a search term in the Encode Dictionary file, entries such as the following will be retrieved.

AUTOMATION IN LIBRARIES

COLLEGE LIBRARIES

INSTITUTE OF LIBRARY SCIENCE

LIBRARIANS AS
AUTHORS

LIBRARY COOPERATION

**LIBRARY DEVELOPMENT
LIBRARY SCIENCE
LIBRARY TECHNOLOGY**

PUBLIC LIBRARIES

These may be subject descriptions, to the words, names of institutions etc. The list can serve as KWIC index or as a part of a thesaurus to assist the user in the choice of appropriate terms.

Secondly, the output/display of various combinations of a term as they occur in a data base can be used like a thesaurus or an authority list for choice of search terms.

Thirdly, right-truncation of codes such as those in the Subject Descriptor, Corporate Body and Place fields facilitates retrieval of records on hierarchically related entities. For example :

(a) Truncation of Corporate Body/Institution Code

IN COMPAIS an Institution code may contain some or all of the following elements : Location, Type of institution, Mother agency/body, Subordinate agency, and Particular unit. In the codes

DOOO5AO823 and DOOO5AO735

DOO — Metro Manila (location code)

DOOO5 — Ministry of Education and Culture (mother agency code)

DOOO5A823 — University of the Philippines (subordinate agency code)

DOOO5AO735 — National Library (subordinate agency code)

Truncation applied to the above codes:

DDO will retrieve all records in any of the subfiles pertaining to corporate bodies in Metro Manila; the code DOOO5 will retrieve all

records pertaining to the Ministry of Education and Culture (by or on the Ministry) including those pertaining to all its agencies and divisions subordinate to it.

(b) Truncation of Subject code

A right-truncation of UDC code for subjects (in the A75 Descriptor field) facilitates hierarchical subject searches. Thus, using DO27 as search key will retrieve references on the following subjects:

- DO27 General libraries
- DO27.5 Tax and rate-supported libraries
- DO 7.52 Municipal libraries
- DO27.53 Regional/county libraries
- DO27.54 State libraries
- DO27.7 Academic libraries
- DO27.8 School libraries

4 INPUT IN USER-FAMILIAR LANGUAGE

4.1 Use of Field Name Instead of Field Tag

A search expression for COMPAIS usually consists of the following elements :

Query sequence number (1,2,3...) automatically assigned by the computer

Code for the file to be searched (0 for Inverted Files, fl for Master File)

Field Tag or ANY

Equal to sign (=) following a Field Tag except when operator — or — is used

An operand (a search term)

An operator (Boolean operators and other prescribed operators)

Field Tag or ANY

Equal to sign (=)

Another operand

An expression for a combination of searched etc. consists of

Query sequence number

Code (&) for Combination

Sequence numbers of search expressions to be combined connected by appropriate Boolean operators

Example :

The following will be the set of search expressions for the query "Find records (documents and ongoing projects) by Unesco on 'thesauri published or implemented since 1977'"

1 0A00 --- UNESCO0A75 --- THESAUR

2 SA40 --- 1977

3 &102

If the tag numbers are given the relevant fields will be directly searched. It is, therefore, helpful to refer to the list of tag numbers and field names in preparing the search expression. However, if such a list is not available to the user, the name of the field in natural language may be used instead. For example:

CORPORATE AUTHOR instead of 101

DESCRIPTOR instead of A75

DATE instead of A40

The computer picks up the appropriate tag numbers from the built-in directory of field names and corresponding tags.

4.2 Coded Fields : User Needs Not Know the Codes.

In COMPAIS the contents of some of the fields are in coded form — for example, Descriptors, Corporate bodies, Services offered, etc. Retrieval from such fields would obviously be faster if in the search expression the concepts are represented in the appropriate codes. The codes can be obtained by reference to the coding manuals prescribed. For the user this may not always be easy or convenient. Therefore, COMPAIS accepts the key terms (operands) in natural language form—UNESCO and THESAURUS in the above example. The system checks a built-in directory of coded fields to find out

whether the fields AO1 and A75 are in coded form; if so, the computer picks up the appropriate codes from the Encode Dictionary. If any of the fields is not included in the list of coded fields, the term is used in the natural language form.

4.3 Standard Abbreviations can be Used

In the above search expression the name of the corporate body is used in the abbreviated form—UNESCO. COMPAIS allows the use of either the full name or the more popular or internationally accepted abbreviation. The Dictionary Files take care of such abbreviations.

Also, note that in the search expression it is sufficient to use THESAUR; the system, using the right-truncation capability, will take care of THESAURUS and THESAURI forms of the term.

It may be recalled that in COMPAIS all coded fields are displayed/output in the decoded form.

5. USER - SYSTEM ON-LINE DIALOGUE

On-line information systems generally provide for some sort of user-system dialogue. In COMPAIS such a facility is intended, among other things, to assist the user in

- (a) making choices or decisions, and
- (b) becoming gradually proficient in executing the Functions (the Retrieval Function in the present case)

The decision points, for instance, could be

- choice of the succeeding step or action on the terminal;
- selection of search keys from a displayed list.

The learning aspect, for instance, could include

- guidance on action to obtain a particular response;

- indication of due to non-conformity to instructions;
- indication of possible causes for an error.

The succeeding sections provide illustrative examples of a dialogue containing the above mentioned features.

After signing on, loading of programs and activation of the terminal according to the guidelines provided in the COMPAIS manuals, the general VDU display is:

```

COMPUTER ASSISTED INFORMATION
SYSTEM
— COMPAIS II - A —
U. P. INSTITUTE OF LIBRARY SCIENCE
POSITION CURSOR TO REQUIRED
FUNCTION

```

```

UPDATE      : —U
INQUIRY     : —I
RETRIEVAL   : —R
TERMINAGE   : —T

```

Display 1

The instruction "POSITION CURSOR TO REQUIRED FUNCTION" calls for a decision by user on the function to be executed and moving the cursor to the desired function among those listed, and transmitting the instruction. It will be remembered that in COMPAIS a search and retrieval can be done either using INQUIRY or RETRIEVAL. Assuming that the user chooses RETRIEVAL, the systems response would be the display.

```

***RETRIEVAL***
ENTER REQUIRED SUBFILE/S AND REQUIRED DISPLAY
FORMATS
VALID SUBFILES :
DOCUMENT        VALID FORMATS: FORMAT I
INSTITUTION     FORMAT II
PROJECT         FORMAT III
SPECIALIST     FORMAT IV
REQUIRED SUBFILES  REQUIRED FORMAT
.....
.....
POSITION CURSOR HERE (..) RETURN R
Display 2

```

The top line 000RETRIEVAL000 indicates/ confirms the particular function selected in the preceding action step. If a change of function is desired at this stage, the system provides for returning to the earlier display/step.

The second line statement requests for decision and indication of the subfile(s) to be searched and the format in which the output is to be displayed. The four accessible subfiles (data bases) and the valid formats are enumerated. The user should have an idea, by reference to the manuals, the data elements of the records in each subfile that are included in the different display formats.

After keying-in the name(s) for the subfile(s) and the desired format(s) in the space provided for the purpose and exactly in the form indicated in the display, the cursor is positioned as instructed. On transmission of the input, the display will be

```

***RETRIEVAL***
ENTER REQUIRED SUBFILE/S AND REQUIRED DISPLAY
FORMAT
VALID SUBFILES :
DOCUMENT        VALID FORMATS: FORMAT I
INSTITUTION     FORMAT II
PROJECT         FORMAT III
SPECIALIST     FORMAT IV
REQUIRED SUBFILES  REQUIRED FORMAT
Specified subfile/s) (Specified format/s)
POSITION CURSOR HERE (..) RETURN R
Display 3

```

Again the function being executed is indicated/confirmed as well as the name(s) of subfile(s) and format(s) requested, thus providing for a review of the action taken by user at each stage. And from each stage, the user can get back to the preceding step(s) by positioning the cursor to RETURN:—R.

If the input (content and form) is confirmed and transmitted, the display will be

```

***RETRIEVAL***
QUERY: '1' NOTE; MAXIMUM QUERY NO -10
.....
POSITION CURSOR HERE ( ) RETURN: R
D splay 4

```


RETRIEVAL

QUERY : '1' NOTE : MAXIMUM QUERY NO = 10
query statement
POSITION CURSOR HERE () RETURN R
Display 5

A valid query input will generate the following response :

000RETRIEVAL000
QUERY 1 'xxxxi RECORD!S
(query statement)
DISPLAY RECORDS ? : —Y— —N

Display 6

The display of the number of records/hits for each query facilitates decisions on query strategy modification, if necessary, For example, the type of combination and the search terms to be combined, the selection of search terms (broader, narrower, alternative and related terms), etc.

Let us now look at some other types of display/output of COMPAIS.

In display 6 if the user response indicates 'no display of records', the computer response is

000 RETRIEVAL 000
MORE QUERIES ? : —Y— —W

Display 7

User response 'yes' for MORE QUERIES? will output

000 RETRIEVAL 000
REVIEW PREVIOUS QUERIES ? :
— Y — — N

Display 8

A request for VIEW will elicit the display

000 RETRIEVAL 000
QUERY ' ' ' ' RECORD!S
(query statement)

MORE : — Y — — N

Display 9

Non-conformity to the exact specification of name(s) of subfile(s) and display format(s) as indicated in display 2 will result in the following error message :

000 RETRIEVAL 000
INVALID SUBFILE!S OR INVALID
FORMATS SPECIFIED
REPEAT : — Y — — N

Display 10

The query statement for COMPAIS has specific format as indicated in section 4.1. Non-conformity to the specification would result in the following message displays :

RETRIEVAL
'INVALID QUERY FORMULATION' CHECK THE FOLLOWING
1 FIRST CHARACTER MUST BE \$, . OR &
2 FOR \$ AND . MAXIMUM OF TWO OPERANDS
3 VALID OPERATORS ARE : *, +, —
4 VALID RELATIONS ARE : —
5 THE LEFT-HAND-SIDE OF AN OPERAND CAN BE A TAG-NUMBER, A DESCRIPTOR OR 'ANY'
6. THE RIGHT-HAND-SIDE OF AN OPERAND CAN BE A TERM WITH OR WITHOUT AN END DELIMITER OF &
7. MAXIMUM OF TEN QUERIES
'PRESS TRANSMIT KEY'
Display 11

RETRIEVAL
INVALID QUERY FORMULATION - CHECK THE FF:
1. FOR A FIRST CHARACTER OF & ALL OPERANDS MUST BE NUMBERS
2. MAXIMUM OF NINE OPERANDS ARE ALLOWED
3. ALL PARENTHESSES MUST BE PAIRED
4. AN OPERAND VALUE CANNOT BE GREATER THAN OR EQUAL TO THE CURRENT VALUE OF QUERY NUMBER
5. MAXIMUM OF TEN QUERIES
'PRESS TRANSMIT KEY'
Display 12

The latter message is specific to a COMBINE query statement. The steps can be retraced for checking and correction of query statement and format.

In several of the computer responses there is an instruction POSITION CURSOR HERE (——). Violation of the instruction results in the message

000 RETRIEVAL 000

POSITION CURSOR PROPERLY

REPEAT : — Y — — N

REPEAT : — Y — — N

Display 13

Proper positioning of the cursor is important to ensure proper communication between the user and the computer system. When a violation is indicated it is possible to retrace the step and execute the correction — that is, positioning the cursor correctly.

6. CONCLUDING REMARKS

In the preceding sections we have briefly outlined the features of COMPAIS — an online information storage and retrieval system — emphasizing its user-friendly features. We have discussed mostly features that are useful to the information user in a non-delegated search.

As indicated earlier, the Institute of Library Science uses COMPAIS mainly for teaching/learning the design, development, and operation of computer-based information systems. In this situation, the students assume more than one role — as information (system) users, as information system designers, and as intermediaries between users and systems. The built-in user-friendly features of COMPAIS are helpful or developing in the students a proper perception of the need for such features in computerized information systems.

REFERENCES

1. Carino, Patricia B. COMPAIS: A Computer Assisted Information System. (J. Info. Sci. 4; 1982; 49-60)
2. NATIONAL Computer Institute (Camp Agaña, d.o. C.) COMPAIS (Technical manual). 1981.
3. Neelameghan, A. Improving the Use of Information Systems Services and Sources through User Education and Orientation. Some Issues with Reference to Developing Countries. PGIIE.T. V!4. 1982. (Distributed separately).
4. Neelameghan, A. and Carino, Patricia B. A. Regional Training Programme for Science Information Specialists in Southeast Asia. Information Technology Module. FID!ET Workshop, Hongkong, 6-9 September 1982.

සාහිත්‍ය සම්මාන ලබ්‍හි.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් පළ කරන ලද පහත සඳහන් ග්‍රන්ථවලට 1986දී සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය මගින් පවත්වන ලද රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මාන උළෙලේදී සම්මාන හිමිවිය.

හොඳම කෙටිකතාව — ජයතිලක කම්මැල්ලවීර මහතාගේ “කළුසපත්තු” - රුපියල් 10,000

යොවුන් සාහිත්‍යය — පියදස වැලිකන්නගේ මහතාගේ “පුත්සඳ වන් පුතු” - රුපියල් 2,500

හේමා වන්දිකා ලියනගේ මහත්මියගේ “පිළමයා” - රුපියල් 2,500

හොඳම නාට්‍ය කෘතිය — දයානන්ද ශ්‍රේණවර්ධන මහතාගේ “මධුර ජටනිකා” - රුපියල් 5,000

විවිධ විෂය — ආචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න මහතාගේ “බයිලා කපිරිඤ්ඤා විමර්ශනයක්” - රුපියල් 10,000

හොඳම නිඛාච — බයිලා කපිරිඤ්ඤා විමර්ශනයක්

හොඳම පිටකවරය — මගේ පරෙයි කුඩුළු හා වෙනත් ශ්‍රේෂ්ඨ කෙටිකතා පොතේ කවරය.

22 වැනි පිටුවෙන්.....

- 2. නව තාක්ෂණික නිර්මාණ නිසා කර්තෘන් සතු කෘති ඔවුන්ට අවාසිදයක ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ ඉඩ ප්‍රස්තාද පුළුල් වී තිබේ.
- 3. ප්‍රකාශන අයිති නිසි සේ ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා කර්තෘන්, මුද්‍රණකරුවන්, ප්‍රකාශකයින්, පොත් වෙළෙඳුන්, පාඨකයින්, පුස්තකාලයාධිපතීන්, සහ මෙම ක්ෂේත්‍රයේ වෙනත් අය වගකීමෙන්, සහයෝගයෙන් අනුන් කෙරේ සාධාරණත්වයෙන් සහ සත්‍යවාදීව කටයුතු කිරීම අවශ්‍යය.

- 4. වෙනස් වන ජාතික අපේක්ෂාවන්ද අලුතෙන් නිර්මාණය කරනු ලබන තාක්ෂණික නිෂ්පාදනයන්ද හේතු කොට ගෙන ජාතික හා අන්තර් ජාතික මට්ටමින් ප්‍රකාශන අයිති නීති සහ ප්‍රකාශන අයිති සම්මුති විටින් විට සංශෝධනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.
- 5. ජාතික කෘතිවලට අන්තර් ජාතික මට්ටමින් ආරක්ෂාව සලසා ගැනීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සම්මුති ආශ්‍රයෙන් රටවල් සමඟ ඇති කර ගන්නා සම්බන්ධතා කෙරෙහි විශ්වාසයක් තැබීම අවශ්‍යවේ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස්කිරීම

නුදුරු අනාගතයේ විවෘත කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස්කිරීම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් දැන් කරගෙන යනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ වන පොත පත, වාර සඟරා හා වෙනත් ශ්‍රව්‍ය-දෘශ්‍ය මාධ්‍ය ජාතික පුස්තකාලයේ තැන්පත් කිරීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන මෙන් ඉල්ලා සිටිමි.

බෞද්ධ ටෙහෙර විහාර හා වෙනත් ආගමික ආරාමයන් හි අනාරක්ෂිතව ඇති පුස්තකොළ පොත් ඇතුළු ඓතිහාසික ලේඛන රක්ෂණය කර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ආරක්ෂා කෙරෙනු ඇත.

දැනට පුස්තකාලවලින් බැහැර කෙරෙන පොත් පත් ආදියද ජාතික නිදන් පුස්තකාලය වෙත ඵ්ඵීය හැකිය. මේ සියලුම පොතපත හා ලේඛනයක්ම අනාගත ජාතික අවශ්‍යතාවන් සඳහා රක්ෂණය කර තැන්පත් කරනු ලැබේ.

මේ පිළිබඳව වැඩිදුර විස්තර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ/ලේකම් වරයාගෙන් ලබා ගත හැකි බව කාරුණිකව දන්වමි.

නැ. පෙ. 1764
නී. හස් මාවත,
කොළඹ 07.
දුරකථන: 598847, 95200.

සහාපති
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ත්‍රෛමාසික ප්‍රකාශනය

ආරම්භය; 1973

සංස්කාරක හා ප්‍රකාශනය

පුස්තකාල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය

ප්‍රකාශන ඒකකය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

සැ. යු.

මෙම ප්‍රකාශනයෙහි පළ වන ලිපිවල සඳහන් අදහස් අතිවාරියයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අදහස් නොවන අතර, ඒ පිළිබඳ වගකීම් අදාළ ලේඛකයන් වෙත පැවරේ,

කලාපයක මිල
වාර්ෂික දයක මුදල
(නැ. ගා. සමග)

රු. 5.00
රු. 20.00

දයක මුදල්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය නමට ලියනු මැනවි.

විමසීම් හා ලිපි

අධ්‍යක්ෂ/ලේකම්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

නිදහස් මාවත, කොළඹ 7.

෧෨ලි. 598847

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ අනුග්‍රහයෙන් පහත සඳහන් කෘතීන් 1986 වසරේ ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා පළ කර ඇත.

සාමාන්‍ය

සංක්‍රීය ආනන්ද හිමි	වන දීවි තොරතුරු	...	86.00
ඒ. බර්බර්ඩන්	අනෙක් පැත්ත	...	86.00

දර්ශනය

මදුරසිංහ ගුණතිලක	දියුණුවේ අත්පොත	...	24.00
ආචාර්ය ඇන්ටනි ප්‍රනාන්දු	සමාදේශිමත් ජීවිතයකට	...	24.00

ආගම

ඒ. එම්. එස්. ජයවීර	ලංකාවේ රාජ්‍ය සහ ආගම	...	24.00
සුදර්ම ශ්‍රී ගුණසේකර සේනාධීර	බෞද්ධ භාවනා අභ්‍යාස දීපනිය	...	48.00
දිගල්ලේ මහින්ද හිමි	නිර්වාණය සහ සද්වාරය	...	24.00
ආචාර්ය අභය ආර්යසිංහ	ජපන් සදුපදේශ සරණිය	...	24.00
දවමොට්ටාවේ අමරවංශ හිමි	සහන 2	...	36.00
ලංකාමුළුවේ වංගීස හිමි	භික්ෂුණි ශාසනය	...	36.00
එම්. පී. ශ්‍රියාන්ති	භාරත ලංකා භික්ෂුණි ශාසන වංශය	...	27.00
රූපා සපරමාදු	දහමට පහුරකි බවතරනය සඳහා	...	21.00
Dr. Hendry Weerasinghe	Facts of Life, a Buddhist Perspective	...	30.00

සමාජ විද්‍යාව

ආචාර්ය වන්දුසිරි පල්ලියගුරු	විදේශීන් දුටු සිංහල ලකුණ	...	15.00
මහාචාර්ය නන්දසේන රත්නපාල	විෂමත් ද්‍රව්‍ය බලේ දරුවා හා සමාජය	...	36.00
දයා අමරසේකර	සමාජ විද්‍යා සිද්ධාන්ත සහ විධික්‍රම	...	49.00

ජනසන්නිවේදනය

ආචාර්ය සුනන්ද මහේන්ද්‍ර	ජනමාධ්‍යයේ නැඟීම	...	24.00
Dr. Sunandha Mahendra	Memory and Message	...	24.00

වංශිජ්‍යා හා ආර්ථික විද්‍යා

ශ්‍රියරාජ මුදලිගේ	සරල ගණකාධිකරණය	...	36.00
එස්. සී. සමරනායක	කළමනාකරණ ගණකාධිකරණය	...	48.00
ඒ. ආර්. ඊ. එල්. බණ්ඩාර	නාගරික මූල්‍යය	...	66.00

නීතිය

ආචාර්ය ජයතිස්ස ද. කොස්සා	මැතිවරණ නීතිය	...	30.00
--------------------------	---------------	-----	-------

අධ්‍යාපනය

දයා රෝහණ අතුකෝරාල	දීවි පැවැත්ම සඳහා ඉගෙනීම සහ විචික්ෂණීය සඳහා අධ්‍යාපනය	...	30.00
මා. මෙමුත්තිපාල	ඉගෙනුමට පෙරහුරුව	...	24.00
රෝලන්ඩ් අමබපාල	නාට්‍යකරණය අධ්‍යාපන මාධ්‍යයකි.	...	27.00

සිරිත් විරිත් හා ජනශ්‍රතී

ආචාර්ය අභය ආර්යසිංහ	ලංකාවේ රජසිරිත් හා ජලාභ වාරිඉ	...	24.00
ආචාර්ය තිස්ස කාරියවසම්	බලියාග පිළිවෙළ	...	33.00
ඊ. එම්. රත්නපාල	බැඳ්දෙන් ගමට	...	27.00
පොලොම්මාරුවේ හේමසිරි හිමි	රාහුණේ ඇඳහිලි හා විශ්වාස	...	30.00
එන්. ටී. කාරුණාතිලක	දුදුරු මය බඩ ජන ඇඳහිලි	...	42.00
ආචාර්ය වන්දා වික්‍රමගමගේ	මුද්ධාභිෂේකය හා නානුමුර මංගල්‍යය	...	48.00
එච්. ඩී. ජයතිලක	මුද්ධා කාලින භාරතීය සිරිත් හා පිරිවැය සමාජ	...	39.00
අමරදස විරසිංහ	සිංහල ජනශ්‍රතීය හැඳවීම	...	30.00

භාෂාව හා සාහිත්‍ය විවාර

සවිමන් ඉණකිලක
ආචාර්ය සුනිල් ආරියරත්න
— එම
ආචාර්ය කීස්ස කාරියවසම්
ජයන්තා මානෙල් ජෛත්‍රිපාල
ජේ. ශිලා වික්‍රමරත්න
පී. විරසිංහ
නිමල් ජේ. ගමගේ
ඉණසිරි සිල්වා
අමරවංශ අනපක්ෂ

සරල සිංහල ... 27.00
බයිලා කසිරිඤ්ඤා පිළිබඳ විමර්ශනයක් ... 27.00
ග්‍රැම-පෝත් ගී යුගය ... 54.00
විසි වසරක නාට්‍ය හා රංගන කලාව (1912 - 1931) ... 38.40
සිප් සතරේ පහන් සිඵව ... 18.00
පුරාතන සාහිත්‍යය ... 24.00
ජනකවි සාහිත්‍යය ... 30.00
සිංහල ජනකවියේ සාහිත්‍යමය අගය හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ ... 60.00
ජයවිලාල් විල්ලෝගොඩගේසිතමා දාෂ්ටිය පිළිබඳ විමර්ශනයක් ... 18.00
කළුන්ද පටුන හා කළුන්ද සිංදුව ... 15.00

නවකතා

ජයවිත් පියරත්න
එන්. බැනට කුමේ
සුගතානන්ද ලොකුගමගේ
සියංජන කහඳගමගේ
කුලසේන පොත්සේකා
එම්. සී. සොයිසා
පද්මා එදිරිසිංහ
හදුර් මහින්ද ජයතිලක
අරිසෙන් අසුසිදු
එන්. ටී. කැණාතිලක
ප්‍රේමවන්දු මාගම්මන
ප්‍රේමලාල් කවිකුමාර
නායගාල්ලේ නන්දරත්න සීම්
ඇල්බට් වැලිවිට්
පියදස වැලිකන්තගේ
සුගතපාල ද සිල්වා
එන්. එච්. ජිතදස
සේමා ලියනගේ
W. A. Abeyasinghe
Usula Perera Wijesuriya

සරංගල් අරිත මිනිස්සු ... 27.00
වර්ගවි බිත්තී ... 30.00
ඉන්ද්‍රලංකාව හෙවත් ... 36.00
නැවුම් පොළොව ... 33.00
සිරියහන ... 36.00
දෙස්තර මුත් ... 30.00
සුදු භූතයා හෙවත් පැල්පත් දැව්කුමේ කතාවක් ... 21.60
සුර දුන සුර ... 42.00
රන් කිරුළ ... 21.00
හින් අපසුගේ කතා වස්තුව ... 42.00
වියලි නිමනය ... 18.00
වි කුරුල්ලෝ ... 29.40
ආලෝකෝ උදපාදී ... 30.00
හරි දකිම ... 24.00
සුදු සෙවනැලි ... 36.00
එසේ වී නම් මිනිසුනේ අසව් ... 42.00
උරුම අහිමි දරුවෝ ... 24.00
දෙලොවක් අතර ... 36.00
Hope Springs Eternal and Other Stories ... 24.00
Follow the Sun ... 30.00

කෙටිකතා

කමල් පෙරේරා
නන්ද ජයකොඩි
සිතා මහේන්ද්‍ර
සෝන් විජේසූරිය
මිණිවන් පී. කිලිකරත්න
හෙ. ඩී. කුලසේකර
කීන්සිරි කාර්යප්පෙරුම්
ආර්යරත්න විතාන
බන්දුල පී. දයාරත්න
ස්වර්ණ ශ්‍රී බණ්ඩාර
සිරිල් ගමගේ
කීන්සිරි කාර්යප්පෙරුම්
ජයතිලක කමල්ලවිඵ්
සුනිල් ජේ. සේමසිංහ
ජිතදස දනන්සූරිය

රැකස් පහන් නොවී ... 24.00
නිවැසි යුවතිය සහ තවත් කතා ... 21.00
අමරසීර සිතුවම සහ තවත් කතා ... 21.00
තක්සලාවේ නියඟය ... 24.00
කුඩා දෙස්තර මහ දිසාපති ... 42.00
බොරු කකුල් කාරයෝ ... 18.00
සමුගැනීම ... 30.00
අවිනත් සමයක ... 18.00
අවුසඳය ... 30.00
අල්මේදලා බෝල ගසකි ... 38.40
වයිටා ... 36.00
පිටුවහල් කිරීම ... 27.00
මිනිස්සු යක්කු සහ දෙවියෝ ... 24.00
විරසේකරලාගේ ලෝකය ... 24.00
මෙය ගර්ජනා ... 24.00

නාට්‍ය

මහාචාර්ය එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍ර
රෝලන්ඩ් ඒ. ප්‍රනාන්දු
ජයසුමනා රොබට්සන්
සිරිමනී රසාදරි
කරුණාතිලක හදුවල
Kajiva Wijesinha

ලෝම හංස නාටකය ... 24.00
සුරාපි සහ විරාපි ... 21.00
ළමා නාට්‍ය සංග්‍රහය ... 33.00
නර්තන කලා ... 24.00
බෝණික්කා සහ බෝණික්කා ... 24.00
Electra ... 27.00

පද්‍ය

ඒත්තා බ්‍රලන්සිංහල
හලංගම ප්‍රේමදස
කුමාර හෙට්ටිආරච්චි
වීරසිංහ මල්ලිමාරච්චි

කටුඹටුන්ත ... 18.00
සිතුවිලි රේමා ... 24.00
හස්මාවගේස ... 15.00
රසෝපදේශය ... 24.00

පියසේන සමරසිංහ
හසුතලේ ආර්යවංශ හිමි
ජී. එ.ජී. කහඳ
නිහාල් පී. ජයතුංග
අරිසෙන් අහුමුදු
Ganini Seneviratne

හාමුදුරුවෝ ලුමිනි වැඩලා ... 18.00
හක්ති පූජා ... 24.00
සිරි දළදා ගීත ... 27.00
සූරිඳු අභියස ... 21.60
සමන අස්න ... 18.00
Another Selection ... 21.60

ලමා සහ යොවුන් සාහිත්‍යය

එච්. එම්. මොරටුවගම
කොළඹ පොත් සංගමය
කලංගම ප්‍රමුදස
කුලසේන පොත්සේකා
රංජිත් ධර්මකීර්ති
ප්‍රේමසිරි කාරියවසම්
හේමා වන්දිකා ලියනසේ
ආර්ථවල නන්දිමිත්‍ර
සමන් තිලකසිරි
සිරුවල තිලක
කුමුදු අමරසිංහ
ධනපාල ගුණසේකර
එච්. ඒ. එල්. පෙරේරා

වින ලමාකතා ... 24.00
ශ්‍රී ලංකාවේ ලමා කතා ... 21.00
සුමිත්ගේ හපන්කම් ... 24.00
කල්ලන්දුවේ මුතුකොල්ලම ... 30.00
අභය භූමිය ... 30.00
සිත් පෙරලිය ... 24.00
සුදු පුළුන් සහ පබා ... 28.20
පූච්චි තරුවක් පායලා ... 21.00
පැණි රූපය ... 24.00
සිහිනී රස ... 24.00
මුතු තැඟ්ග ... 24.00
පැපොල් ගඟ කන්ද ... 27.00
හිඹුටු කැලේ යාරවෝ ... 18.20

පරිවර්තන කෘති (නවකතා)

ජයන්ත විමලසේන
J. Adamson
ආර්යදාස පොත්මතිලක
C. Achibi
වික්කා ලක්ෂ්මී සිංහාරච්චි
W. Benarji
පොනී ශ්‍රී වර්ණසිංහ
Merocle & Georges Huissman
සේනාරත්න විරසිංහ
Rajadranadh Tagore

උපන්තේ නිදල්ලේ ... 37.50
Born Free ... 36.00
මුහුදු ගොඩගලා
Thing fall apart ... 30.00
මාවතේ ගීතය
Phother Panchali ... 42.00
ප්‍රංශ විප්ලවයේ රසකතා
Recids Ed Episodes De La Revolution Francise ... 42.00
චාරුලතා
Charulatha

පරිවර්තන කෘති (කෙටිකතා)

විමලදාස අමරසිංහ
බොබී ජී. බොනෙස්ට්
ආර්යරත්න වික්කා
සේනාරත්න විරසිංහ

හීරි ශිවර සහ තවත් කතා ... 30.00
හාරතිය කෙටිකතා ... 30.00
එතෙර ජනකතා ... 24.00
මන බිඳුම ... 27.00

පරිවර්තන කෘති (නාට්‍ය)

රංජිත් ධර්මකීර්ති
(Anton Chekhov)

චෙරි උයන ... 30.00
(The Cherry Orchard)

පරිවර්තන කෘති (පද්‍ය)

ඩබ්. ඒ. අබේසිංහ
සරත්චන්ද්‍ර හිලකරත්න

තුන්වැනි ලෝකයේ කවි සහ තවත් කවි ... 30.00
මාපහරන්නා ... 14.40

පරිවර්තන කෘති (ලමා)

ලොයිසා ජාප්පෙ
(Louise Carol)

කැටපස තුළින් අසුරු ලොවකරී ... 36.00
(Through The Looking Glass)

විද්‍යාව

වන්දා සම්මේලන අතිරේක කියවීමට විද්‍යාව 1 20.00

ගණිතය

ජයසිරි එදිරිවිල ජ්‍යාමිතිය හැටිරි විසඳීමේ හෙළි කූල 20.00

තාරකා විද්‍යාව

අනුර ඩී. පෙරේරා උල්කාපාත සහ වල්කානවු 20.00

සෞඛ්‍ය විද්‍යාව

සුසීත මලලසේකර සෞඛ්‍ය (පැනලොඩ්) 20.00
 ඩී. ජේ. ජී. මාර්ශ් හැබිනි මව්ව උපදෙස් 24.00

ඉංජිනේරු විද්‍යාව

එම්. ඩී. එල්. ඉසරපත්ත මෝටර් යන්ත්‍රික විද්‍යාව 40.00

උද්භිද විද්‍යාව

සරත් කුමාරසිංහ ගසක වගබෝග 20.00

ගීත

උපාලි ධනවල විනය	උද්භිද	15.00
සමන්ත ජේරත්	කදුරු නැඹි දැක	24.00
මහින්ද අල්ලම	වන්ද මවුට	21.00
රවුකන සිද්ධාර්ථ හිමි	සංසාරේ අභි	48.00
ප්‍රේමදාස ශ්‍රී අලවත්තමේ	මල් වැස්ස	28.80

ක්‍රීඩා

ලලිත් ඉසවර්ධන	යතුරිය දමීම	28.00
Gwen Harath	Tomorrow's Cricketer	30.00

ඉතිහාසය

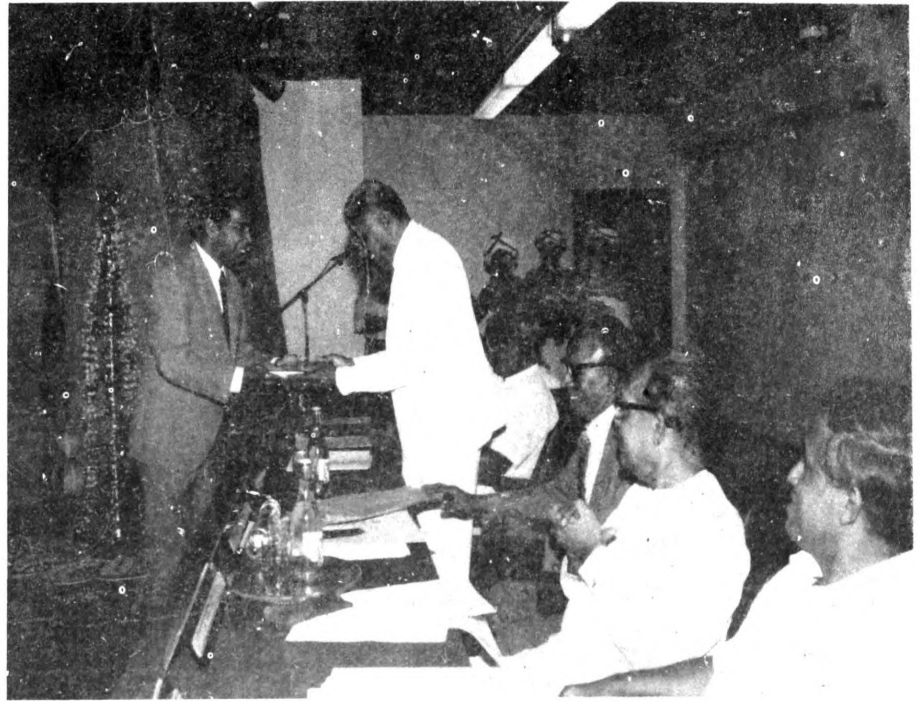
ආචාර්ය අහය ආර්යසිංහ	උතුරුකරණේ ආර්ය රාජ්‍ය	24.00
සිරිසේන විතානමේ	අනුරාධපුර යුගයේ බුදු සම්ම	31.20
ආ. ජ. සුමනසේකර බණ්ඩා	උච්ච දායද	30.00
සෝමපාල ජයවර්ධන	හෙළ උරුමය	30.00

වර්තන කතා

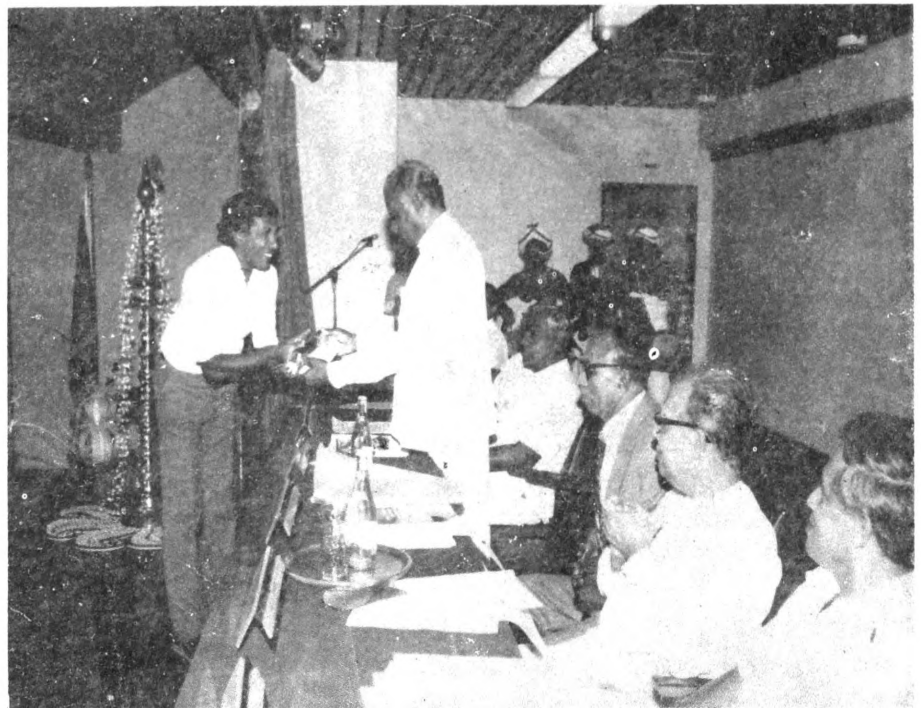
සසවර්ධන රුද්‍රිඉ	දෙස බස සුරැකියෝ	24.00
එච්. එම්. මොරටුවෙහි	බුදු ගැබුණු රජපුරුණෝ	18.00

ඉහත සඳහන් සියලුම කෘති 15% විශේෂ වෙළඳ වට්ටම් යටතේ සියලුම පුස්තකාල සඳහා
 ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් මිලදී ගත හැක

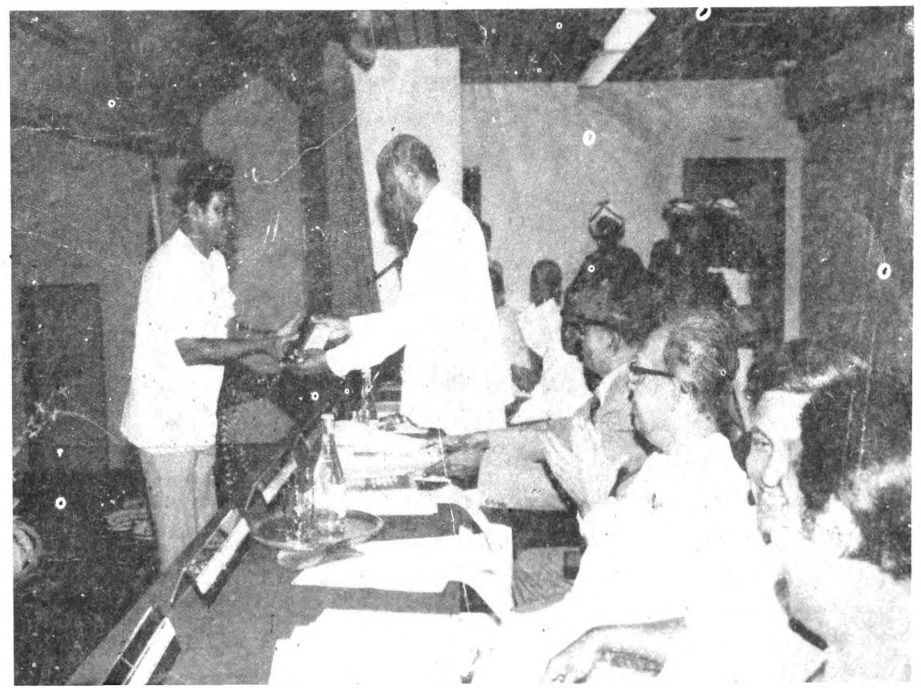
ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියෙන් පළ කරන ලද ග්‍රන්ථ 175 න් තේරුණු හොඳම නිමාවෙන් යුත් පොත් තුනකට මුදලින් තැගි පිරිනැමීම ලේඛක පාඨක සුභද හමුවේ විශේෂාංගයක් විය. එහි ප්‍රථම ස්ථානය දිනාගත් Indian Immigrant Plantation Workers In Sri Lanka නමැති කෘතියේ කර්තෘ ආචාර්ය ඩී. වෙසුම්පෙරුම මහතා, අධ්‍යාපන සේවා ඇමති ලයනල් ජයතිලක මහතා අතින් සිය ත්‍යාගය ලබා ගනී.

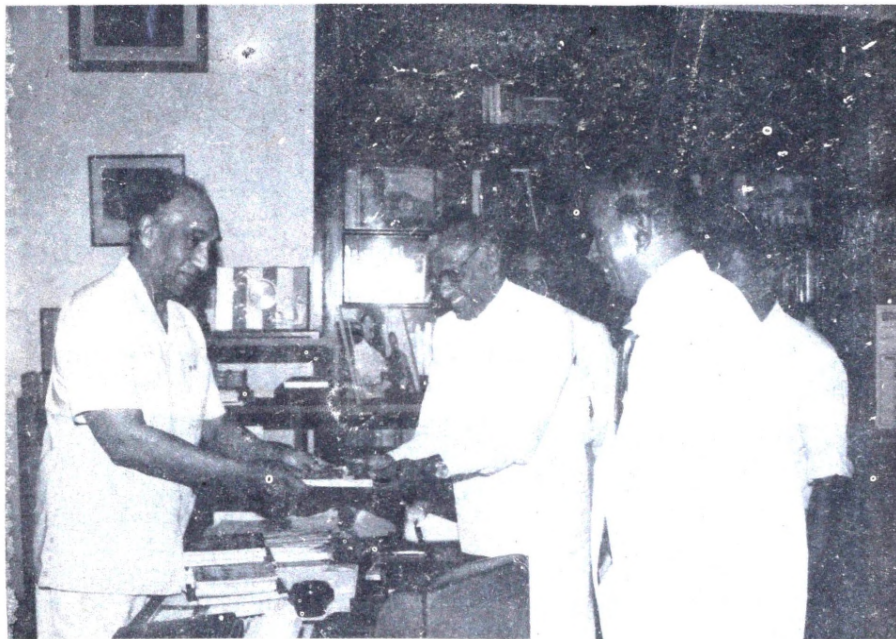

ඉදවැනි තැන ලබා ගත්තේ එච්. ඇම්. මොරටුවගම මහතා ලියූ 'වින ලමා කතා' පොතයි. එය ප්‍රකාශයට පත්කළ සීමාසහිත ලේක් හවුස් ඉන්ටේස්ටමන්ට් සමාගමේ ප්‍රකාශන අංශයේ කළමනාකාර හෙන්රි සමරනායක මහතා සිය ත්‍යාගය ලබා ගනී.

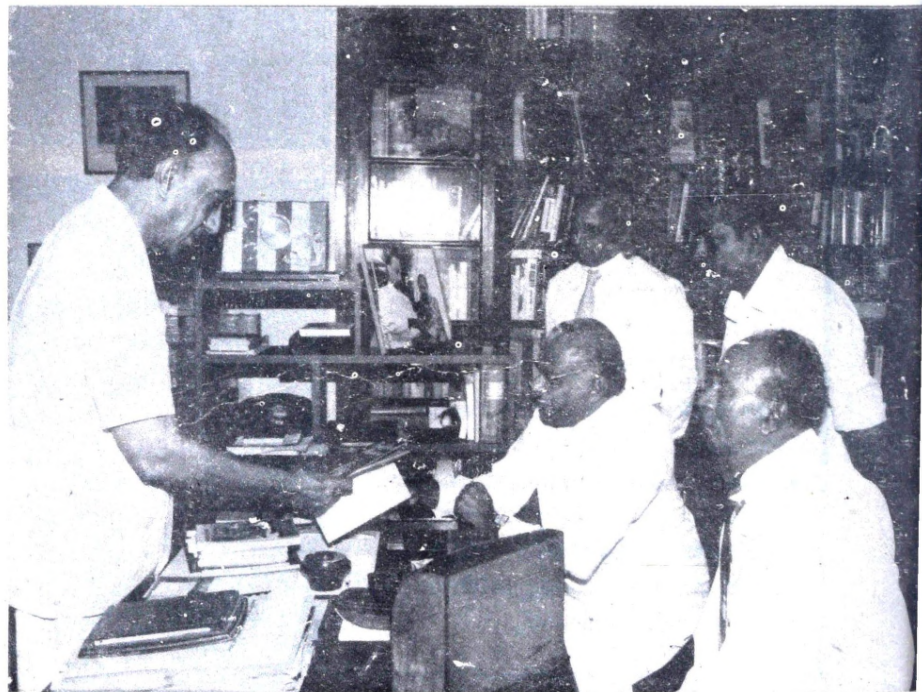

මහාචාර්ය සුවර්ණ ගම්ලත් මහතා පරිවර්තනය කළ ශ්‍රී ජයදේවයන්ගේ 'ගීත ගෝවින්දය' පොතට තුන්වැනි ත්‍යාගය හිමිවිය. එය ප්‍රකාශයට පත්කළ සමනල පොත් ප්‍රකාශක සමාගමේ අධිකාරී අධ්‍යක්ෂ කරුණාරත්න සපුතනිත්‍රි මහතා තැගිග ලබා ගනී.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ පළ කරන ලද නව ග්‍රන්ථ 175 ක් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන මැතිතුමාට එතුමාගේ වෛදි පෙදෙසේ නිවසේදී පරිත්‍යාග කරන ලදී. මේ පොත් පිරිනැමීම සිදු කරන ලද්දේ අධ්‍යාපන සේවා ඇමති ලයනල් ජයතිලක සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සභාපති සුදුණදස අතුකෝරාළ යන මහත්වරුන් විසිනි. පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සාමාජික ආර්. එ. ධර්මසේන මහතාද මේ අවස්ථාවට සහභාගි විය.

පොත් පරිත්‍යාග කිරීමෙන් පසු ජනාධිපති තුමා ඒ පොත් කිහිපයක් ගෙන පරීක්ෂා කර බලයි. ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් ආරම්භ කරන ලද මේ ව්‍යාපෘතිය අතිශයින් සාර්ථක වී තිබීම ගැන තමා බෙහෙවින් ප්‍රසාදයට පත්වන බව ජනාධිපති තුමා එහිදී පැවැසීය.

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

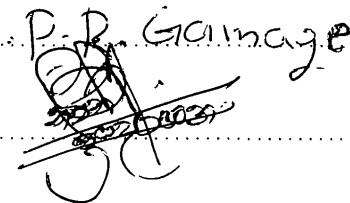
1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/30

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N. P. R. Gamage

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/30

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"